

HÉTFŐI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egy évre 1000, félévre 500, negyedévre 250 K

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN HETFŐN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VIII.,

RÖKK SZILÁRD-U. 3. TELEFON JÓZSEF 2-96

Összetartás

Irta:

báró Szerényi József

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter utazása köti le az ország figyelmét. Ritka egyértelműséggel megértette a közvélemény az utazás nagy jelentőségét. A nemzet erős politikai érzelme hosszú-hosszu idő után ismét megnyilatkozott. Érezte és érzi, hogy sorsdöntő ügyről van szó, melyel szemben háttérbe kell szorulnia minden más kérdésnek vagy érdeknek. Amint hogy tényleg ennek az utnak sikerén fordul meg az ország sorsa. Nem úgy érve a sikert, hogy rögtön nyakunkba fognak varni nagy kölcsönöket és a pénzben दुसabb külföldi államok versenyezni fognak azért, hogy ki adjon nekünk nagyobb és kedvezőbb feltételi kölcsönöket. Sem úgy, hogy még itthon sem lesznek a miniszterek és már várni fogják őket az érdekelt államkormányok üdvözlő táviratai, melyek szerint szerencséseknek érezték magukat, a zölöglogokat feloldhatni. Még úgy sem, hogy a jóvátételi bizottság nyomban ki fogja mondani: Magyarországnak nem kell jóvátételt fizetnie, áldozott és vesztett ez az ország már eleget. Nem, ilyen eredmények ennek az utazásnak nem lesz, aki ily optimizmussal kíséri ezt az utazást, azt súlyos csalódás fogja érni. Aki ilyen szellemben kezelte ezt az ügyet, rossz szolgáló ténne vele az országnak, mert mesterségesen idézte fel erős visszahatást. Az utazás sikere abban fog állani, hogy az antant döntő államai elfogadják az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről nyújtott képet valódinak és ehhez fogják majd szabni elhatározásait. Az utazás eredménye az lenne, ha a francia, angol és olasz közvélemény ennek révén más, igazságosabb mértékkel mérné Magyarországnak és elhinné, hogy Magyarország kormánya és népe távol áll minden kalandos terveitől és nemcsak nem veszélyeztetni Európa békéjét, hanem ellenkezőleg az ország boldogulását csak a béke megőrzésében látja.

Teljes sikerét jelentené pedig az utazásnak, ha ennek révén sikerülne a külföldi bizalmat Magyarországra iránt ismét megszerezni, azt a bizalmat, mely nemzetközi összeköttetések alapja, mely pénzügyi és gazdasági regenerálódásunk alapföldje.

tele; melyet eljártottunk a világ semmibe vevésével, szélsőséges irányzatokkal, de amelynek megingatásában belső és külső ellenségek oly nagy agilitást fejtettek és fejtenek ki. A francia és az angol sajtó eddigi magartatása minisztereiink utazása kapcsán biztató. Az nem csinált közvélemény, ebből a jobb belátás érezhető ki. Az ilyen sikernek hatásai nem jelentkeznek nyomban, nem is szoktak szem-

beötlők lenni. De annál jelentősebbek, mert állandóak és szinte minden külső vonatkozásban érvényesülők. Sőt mennél marandóbb ez a hatás, annál erőteljesebben szokott fokozatoságában megnyilatkozni.

Népünket még legnagyobb ellessége sem támadhatja azzal, hogy valami nagy érzelme lenne pénzügyi és gazdasági ügyek iránt. Azokat kivéve, melyek mindegyikünket egyenlően érint.

Ebben az esetben ösztöne megérezte az úgy nagy jelentőségét, jöllehet csak pénzügyi és gazdasági ügyekről van szó. Ennek az érzésnek állandóan kellene éreztetnie hatását belső viszonyainkra, addig, amíg az akut veszedelmen nem leszünk túl.

Ha minisztereiink utjának nyomában a magyar belső politikában ilyen fordulat beállhatna, akkor az ország meg lenne mentve.

Halálos repülőgép katasztrófa Budapest felett

Vasárnap délelőtt az összekötő vasuti hid felett lezuhant egy repülőgép. Egy utas meghalt, 2 utas, a pilóta és a kísérője súlyosan megsérültek.

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt újabb halálos szerencsétlenség történt a fővárosban. Egy utasokkal telt repülőgép lezuhant az összekötő vasuti hid budai oldalán és egy utas nyomban meghalt, három megsérült és rajtuk kívül a pilóta és a pilótakísérő is súlyos sérüléseket szenvedtek. A halálos végű sétarepülés sebesültjeit a Park-szanaszatóriumba és a Rókus-kórházba vitték, az áldozatot pedig a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

A sajtóban hetekkel ezelőtt publikussá vált, hogy egy repülőársaság Magyar Aero Express r.t. címmel sétarepülőjáratokat rendszerezett Budapesten. A repülési idő egynegyed óráig tart és ezalatt a repülőgép utasaival a főváros felett kering, utasain 25 méter magasságban. A vállalat négy gépet bocsátott a közönség rendelkezésére, a sétarepüléshez azonban annyian jelentkeztek, hogy újabb gépek üzembe való állításával foglalkoztak. Délelőttünként a Duna felett állandóan megjelentek a sétarepülőgépek, amelyeket már lassankint úgy megszoktak, mintha Pest rendszeres közlekedés forgalmához tartoznának.

A repülés személyenként ötven koronába került, ez az összeg azonban nem riasztotta el a publikumot. Naponta száz számmal váltották meg a jegyeket és a nagy érdeklődésre való tekintettel a vállalat az utóbbi időben már csak előjegyzett utasok részére adott ki jegyeket.

Különösen vasárnap délelőttünkint szokott nagy forgalom lenni, amikor egyes családok jelentkeznek együttes sétarepülésre.

Igy volt ez tegnap délelőtt is. A vállalat Fehérvári-uti telepén, a Gellért szálló előtt már reggel 9 órakor tömegesen várakoztak, hogy géphez juthassanak. A napos, vasárnap délelőttön az utasok között olyan nagy volt a tolongás, hogy a pénztár előtt kordont húztak és tíz órakor a további jegykiadást beszüntették.

A repülőgépek utasaikkal már több ízben megfordultak a levegőben a főváros felett, amikor tízenegy órakor ismét sor került

a H—MACC jelzésű Junkers-típusú hidroplánra, a halálgépre, amely tegnap délelőtt repült utójára Budapest felett.

Tizenegy óra volt, amikor a felszállni készülő gépre rákapcsolták az úgynevezett felszálló hidat. A repülőgépre Bárczay István pilóta és Schmidt Károly szerelő szálltak be, ők vezették a gépet, a H—MACC repülőgép utasai Mandl Samu ruhógó, a fluk, ékszerész és Mandl Hugóné voltak. A hidroplán a forró naposfényben tizenegy óra után emelkedett a magasba utasaival és a gép berregve szállott egyre feljebb utasaival Kelemenfi irányába.

Amikor a hidroplán az összekötő vasuti hid felé közeledett, tehát

alig egy fél perc múlva az indulás után

az úgynevezett Szigetvágánynál, jobb felé kanyarodik. A gép ekkor már huszonöt méteres magasságban volt. A pilóta a gépet a Duna felé akarta irányítani,

miközben erős szél támadt, amely a gépet kissé megbillentette.

A pilóta érezte, hogy baj történt a géppel és a hidroplánnal le akart ereszkedni. Közben

a gépet hatalmas szélroham kapta oldalba és a hidroplán a levegőben bukdácsolni kezdett, azután hirtelen egyenes vonalban, mintegy huszontöt méter magasságból a földre zuhant.

A repülőgép utasai már a zuhanást megelőzőleg is sikoltozni kezdtek és ők kérték Bárczay pilótát, hogy a gépet vezesse vissza a földre. Azonban már késő volt. A nők hangosan kiáltottak:

— Segítsé! Végünk van!

A következő pillanatban már csak fájdalmas jajveszékeltés hallatszott a lezuhant gép alól. A szerencsétlenség színhelyén pereek alatt ezrekre menő tömeg verődött össze.

A gép roncsai alól nyomban a zuhanás után Bárczay pilóta kiment.

és az utasok segítségére akart lenni. Halk hangon adott utasítást a szerencsétlenek segítségére siető embereknek, azonban alig tett pár lépést, összeestek. Ekkor már folyómörők jöttek a katasztrófa színhelyére, ahol a gép alól kiemelték az utasokat. Egymásután emelték ki Mandl Hugót, Mandl Hugónét, Mandl Simonét, Schmidt Károlyt.

Valamennyien súlyos sebekkel, vértől elborítva mozdulatlanul feledtek, de volt bennük élet. Hamarosan kiemelték az öreg Mandl Simont is. Az arcán, a felső testén hatalmas hasított sebek tátongtak, a jobb lába el volt törve.

A vasárnapi magánforgalom

A bankok és ügynők közötti vasárnapi forgalom teljesen csöndes volt, de a szombati bizakodó hangulat tovább tartott. Vasárnapról a következő taxációs árfolyamokat jegyezték fel: Magyar Hitel 42.000—42.500, Osztrák Hitel 16.250—16.500, Allamvasut 107.000—107.500, Salgó 147.000—148.000, Rima 27.000—27.500, Stummer 302.000—308.000, Hofherr 54.000—51.000, Nova 27.500, Ganz Villamos 270.000—275.000, Cukor 470.000—478.000, Stefanum 15.000—14.500, Glóbus 8000—8050, Lipták 5190—5200, Rézbányai 9200—9300, Mercuria 2500—2600, Nemzeti Takarékpénztár 4200—4300, Magyar-Olasz 3200—3100, Jeltalobank 3500—3600.

Amikor lefektették a földre, már nem volt benne élet. Zuhánások közebe ő került a gép legveszélyesebb oldalára, amelynek az alkatrészei az esés pillanatában megölték.

A borzalmas katasztrófáról nyomosan értesítették a mentőket, akik eljés apparátussal vonultak ki a színhelyre. Viroszek Győző igazgató vezetésével Trebitsch, Urgedy és Sajty orvosok öt ápolótól kísérve. A súlyosan sérült embereket azonnali orvosi segítségben részesítették.

A H-MACC géppel csaknem egyidőben, repült fel egy másik gép is, a Junker, amely a szerencsétlenség láttára leszállt a katasztrófa helyén. Ezt a gépet Grosschmiedt, volt sorhajóhadnagy vette.

A hidroplán körül egyre szorosabb lett az embergyűrű. A gép ott állt roncsában

és mindenütt vér, vér volt, mintha a gép is vérezt volna.

A repülés áldozatai ugyanis rengeteg vért vesztettek.

A mentők mindnyájukat a Park szanatóriumba vitték, ahol azonnali ápolás alá vették őket. A halott Mandl Samut a bonctani intézetbe szállították a rendőrség intézkedésére.

Röviddel a szerencsétlenség után rendőri bizottság szállott ki a helyszínre. Szrubin Dezső rendőrkapitány és Mészáros István rendőrfőtanácsos és Roják György detektív-főfelügyelő vezetésével. Kihallgatták a halálós repülés szemtanúit és az esetről helyszíni jegyzőkönyvet készítettek. Olliner Nándor cukrász, aki a szerencsétlenségnek közvetlen szemtanúja volt, a következőket mondotta:

— Végigfigyeltem a repülőgépet és egyszer arra lettem figyelmes, hogy a gépből segítségért kiáltanak. A repülőgép, amelynek úgy mint a többi gépnek a Duna felett kellett volna repülnie, láttam, hogy hirtelen a part felé kanyarodik. Eközben kis szél támadt, a hidroplán lefelé vette az útját, majd hirtelen mintha

a motorban sávarok keletkeztek volna, mint irányban lezuhant a földre. A gép óriási robajjal zuhant alá, jajkiáltásokat hallottam és később alig hallható siránást. Rögtön a lezuhant géphez szaladtam és láttam, amikor a pilóta véres arcú kimászott a gép alól. Azt hittem, hogy neki nem történt semmi baja, mert még azt mondta nekem: „Jőj-jön, hussuk ki a szerencsétlenségem”. Amikor a pilótát közelről megnéztem, észrevettem, hogy a mellén is sebek vannak és onnan is vérzik. Részóltam, hogy ő is megsebesült, phenlen le, majd én kimentem az embereket. Alig fejeztem be a szanatóriumot, a pilóta hirtelen elvagdott mellettem és eszméletlenül összeesett. Mindjárt láttam, hogy súlyosan megsebesült.

A szemtanú ezután még elmondta a mentési munkálatok körülményeit.

A rendőrség nyomban a szerencsétlenség után intézkedett, hogy a további repüléseket beszüntessék. Vasárnap délelőtt a H-MACC jelzésű hidroplán szállott fel utafára, a további intézkedésig a főkapitányus határozataira a sétatrepüléseket be kell szüntetni.

Erdekes, hogy esütőiről a rendőrség részéről többen szállítottak fel egy ilyen sétatrepülőgéppel, amelyen eddig mindegyik tekintetben veszélytelennek hitték a repülést. Azonban a tegnap délelőtti eset ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja.

Hogy a katasztrófát mi okozta,

azt tegnap még nem lehetett pontosan megállapítani. Valószínű, hogy a motort defektus érte és a pilóta nem tudott arról lenni a gép felett. Szrubin rendőrkapitány a heves dicsőítéseket, amelyekkel az utasokat az útszékek biztosították, büntel-

„Vagy önként, vagy az erőszak kényszere alatt”

Brüsszel, május 5.

(Havas.) Theunis miniszterelnök beszédét mondott, amelyben kijelentette, hogy Belgium számára tisztára lehetetlen, hogy egy maga viselje jóvátételi terheit. Németországnak

ként lefoglalta és bevittette a főkapitányságra.

Az eset szemtanúit hétfő délelőtti rendelték be a főkapitányságra, amikor valamennyiüket részletesen kihallgatták. Ugyanakkor hétfőre idézték be a Magyar Aero Express igazgatót is, akinek a szerencsétlenségre vonatkozólag fognak felvilágosításokat adni.

A mentők a sérülteket háromszori fordulóra szállították el, mert a szűk keszint csak egy autó tudott közlekedni. Legutoljára Mandl Hugó és Schmidt vitték el. Amikor Mandlhoz hozzá értek, hirtelen magához tért és clóg hallható halk hangon kérdezte:

— Jaj, hol vagyok?

Főlemelte a fejét majd tekintette a lezuhant repülőgépre esett és sirva folytatta:

— Jaj, tudom már. Mi van a feleségemmel? Az apámmal, az anyámmal? ...

Az orvosok megnyugtatták, hogy mind könnyebb sérüléseket szenvedtek és már jobban vannak.

— En vagyok mindennek az oka, — folytatta kétségbeesett hangon Mandl Hugó — mert én akartam, hogy repüljünk.

Az összekötő vasúti hidtól közel, az orlopányra, a Csont-úton közelében fekszik

a lezuhant vérző gépmadár, amely körül kordont vontak.

A délutáni órákban a kíváncsiak ezrei tödültek a szerencsétlenség színhelyére, ahol Beniczky Tamás

Beszélgetés a megsebesült pilótával

Bárczay pilótát és Schmidt székelt vasárnap délután a Rókus kórházból átszállították a Dologkórházba. A délután folyamán mindkettő állapotában javulás állott be, úgy hogy

A Hétfői Napló munkatársának a kórházban alkalma volt beszélni Bárczay pilótával.

— A katasztrófa nem tudok visszaemlékezni. Arra emlékszem, hogy a gépet egy hirtelen kerekedett szélhártya elkapta és a pesti part felé vitte. Minthogy a hidroplánnal a szárazföld felett való repülést veszélyesen tartottam, a gépet ellenkező irányba a víz felé akartam kormányozni. Azonban ismét szél kerekedett és a gépet felfordította. Mindez pillanatok alatt történt. Nagyon sajnálom és sajnálom a dolgot, mert nyolc év óta vagyok pilóta és ilyen még nem történt meg velem.

Az Aeroexpress Rt.-nél

Vasárnap délután az Aero Express létforgalmi iradjában a következőképpen mondták el a szerencsétlenség körülményeit.

Délelőtt feltüzengy előtt néhány perccel íj. dr. Hill Hämér telefonon felhívta a vállalatot, hogy az egyik gép lezuhant. Hill doktor ugyanis a Gellérthegyen tartózkodott és látványon nézte a gép repülését. A telefonhívás után Bauer, a vállalat ügyvezető igazgatója

támogatni kell bennünket, vagy önként, vagy az erőszak kényszere alatt. Franciaországgal együtt mindaddig megmaradunk a Ruhr-vidék, amíg Németország el nem ismeri jogos követeléseinket.

rendőrfőparancsnok intézkedésére erős rendőri permanencia vigyáz. A Junker-típusú hidroplán gyönyörű alumínium-vázból készült.

Orrával a földre furódott, testeivel feloldalt bilit.

A hátsó része csaknem teljesen éppon maradt, az első, a motoros részben is kevés hiba történt.

Ellenben teljesen roncs lett az utasok férőhelye.

A sárga bőrűlések össze vannak dobálva. Rajtuk látszik vér nyomal. A vastag ívegűből készült ablakok összetörték és Bárczay pilótának a legsúlyosabb sérüléseit is a vastag íveg okozta, amely az arcába csapódott és hosszú helyen felhasította a bőrt.

A gép benzintartója megsebesült és a benne lévő benzint kifolyt. A rendőrközér szigorú utasítást kaptak, hogy a közelben senki ne dohányozzon, nehogy a szétrombolott gép megyulladás.

A sebesültek sérülései általában súlyosak és felépülésük hosszabb időt vesz igénybe.

Mand Soma közvetlen halálát koponya alapi csonttörés okozta. A felesége combtörést szenvedett, Mandl Hugó válltöréssel és fejsérüléssel ápolják, a felesége, született Haupt Anna, aki várandós állapotban van, fejsérülést és jobb alszártörést szenvedett. Bárczay válltöréssel és jobb fejsérüléssel fekszik, Schmidt Károly pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett.

azonnal autóbába ült és a jelzett helyre hajlatott. Ugyanezen időben szállt le a vállalat Junker nevű gépe a Dunára. Grosschmiedt volt sorhajóhadnagy a levegőben látta az első gép zuhanását és azonnal rástartolt, hogy segítséget lehessen. Grosschmiedt szerint a halálgép a levegőben aviatikus nyelv szerint dugába került és mivel nagyon alacsonyan repülték, Bárczay nem tudta a levegőáramlatot kiparizolni.

A Park szanatóriumban

A szerencsétlen Mandl Samu borzalmas összeroncsolt holttestét a bonctani intézetbe szállították. A többi sérülteket a Park szanatóriumba vitték. Mandl Samunét, Mandl Hugót és feleségét a délelőtti folyamán Ádám tanár megvizsgálta. Mandl Samuné sérülése a legsúlyosabb. Mindkét lábán borzalmas töréseket szenvedett, Mandl Hugóné, aki hatónapos terhes állapotban van, alszártörést és az ajkán zúzódást szenvedett, Mandl Hugónak komolyabb sérülése nincsen. Bárczay és Schmidt könnyebb természetű idegcsokkot kaptak, Mandl Samunét délután a zsidókórháza, a két pilótát a Dologkórházba szállították. A rendőrség még egyiküket sem hallgatta ki, mert az orvosok nem engedték meg a kihallgatást, így még nem tudták megállapítani a szerencsétlenség okát. A motor sérülten maradt. A két pilóta a hozzájuk intézett kérdésekre csak annyit válaszolt, hogy nem emlékeznek semmire sem.

Vasárnap délután óriási tömeg lepte el a hidroplánok kikötőjét és még mindig akadnak merész vállalkozók, akik délután repültek. A rendőrség csak annyiban szigorította meg a repülés folytonosságát, hogy minden repülést előzetesen be kellett jelenteni a központi ügyeletnek.

A nyomozást tovább folytatják.

VÁROSATYKAI ALBUMA

Wolff Károly

Megvallom, nagyon sokat gondolok arra, hogy hova fog eljutni, ha majd nem kellene többé a jelszavak, vagy ha majd más jelszavak előtt nyílnak meg a szívek. De még jobban izgat a kérdés, hogy honnan jött? Amikor a közönségi választások megindultak, még senki sem vette észre és nem feltételezték, már vezérként és pártiktatórként tisztelték. Multja nem volt, talán még az a kis zsidó mult sem igaz, amit minden hónapban újra és újra ráfognak A jövő? Ezt sem nehéz elképzelni. Kis, törpe párs ólón fog ülni a közgyűlési teremben, elzénkél jögon — amit ő megtagadott — tagja lesz a pénzügyi és még pár bizottságnak. Akkor fogja kifutni az igazi formáját, akkor lesz elemében, mert valóban ellenzéki temperamentum, inkább kritizálásra, rombolásra termett, mint arra, hogy állni tudja a kritikát és nem az építéshez. Amikor még cenzura volt és annak vezetője a Kazartás Joannovich Pál, egyetlen rossz szóval, egyetlen kritizáló megjegyzésnek nem volt szabad megjelennie Wolff Károlyról. Ez a hűség bajtárs, aki mint mindig szolgál, vezére politikai sirján fogja elkövetni a saját politikai gyilkosságát is, ítörtöz tőle, hogy a saját

Wolffot bántsa, mert tudta, hogy a „vezér” ilyenkor türelmetlen, ideges, vérig sértett lesz. Ezzel azonban csak azt érte el, hogy amikor a saját felszabadult, elkeseredett haraggal esett neki annak a férfinak, akinek megmérhetően ambíciói makacs következetességgel keresik a végzetes utakat.

Szanáció és váralan feltörését csak azzal lehet megmagyarázni, hogy a még alig enyhült ellentoradalmi lázban merészen rálicált a kurzusra. Az ő szemében nem volt elég keresztény senki és minután ő váltotta magát a legkevesebbnek, mindenki illendőnek érezte, hogy félredjón az útjából. Puffogó, nagy szavakkal győzött, amelyeknek soha sincsen egyéni illatuk, sőt ellenkezőleg mindig a közhelekedés dohos szokványosságai kerülnek elő. Amaz éles eszű, tehetséges emberek közé tartozik, akik mindent pártornál festenek meg, nem tudnak szabaddni az iskola sablon-kultúrájától, a meglovó egyéniségüket is erőszakkal normalizálják.

Valami szomorú, ijesztő természetlenséget látok az egész emberen. Ez a meddőség zokog a szavában, amikor latinus kultúrájának frázistömegét szakadnak ki a szájából. Ez a meddőség rajzolódik szabályos arcára, amikor méltóságot akar tükrözteni és elhelyezt zord haragot mutat. A helyzet ura csak addig maradhat, amíg parancsnoki tud, hideg lélek, amely tüzésre kopot szavakat önt magából, szereti nem tud, a gyűlölet azonban ha nem is féltékeny, de megalkuvást nem ismer. Ha jó szóval, barátsággal, öleléssel, vagy ha csak kapacitással kellene összetartani pártját, akkor abban a pillanatban összemölik a hatalma. A dereka kemény. Egyszer az utolsó pillanatig nem tud meghajolni, de az utolsó pillanatban talán még bevenni bököl, nincs kellene, mert nem lát korlátokat, nincs horizontja, nincs perspektívája. Ezértedökön át hirdete népgyűléseken, hogy külföldi adósságokat pedig nem fizetünk, mert azokat bizonyos Bérczy és Vázsonyi névi zsidók eszálják. Hogy minden fonthól, frankhól, márkából vagyronokat vásárolták: ezt elhallgatta. Amikor aztán szorult a kapa, utazott Londonba, Párisba, Berlinbe, Bécsbe és na veri a mellét, hogy milyen sikereket aratott ezeknél a tárgyalásoknál — Telszky János, Bevándorolt zsidóknak nem adott budapesti polgárjogot, sőt a beaszülötöket is szerelte volna megvonni, de — egyetlen keresztényi eszelekedet — szemet hunyt, amikor egy izzó esztendőnk munkájában megrokkant újságírótól nem lehetett megtudni ezt a — kerék. De az állhatatosság szobrként áll még ma is, amikor arról van szó, hogy az ellenzéki, amelyet valaha bolszevismus-csinálással, vörös rokonsszennvel vádolt meg, mégis csak be kellene invitálni a bizottsághoz.

Nem lehetne róla jellemzőket mondani, minthogy Sipicz Jenő választotta ki polgármesternek, ami egyértelmű azaz, hogy az állam ő akart lenni a maga egyedülálló személyében. Most inkább jobban eszik neki, ha nem ez a szolid alkalmazott állana mellette a hatalom-mentés kemény csatájában, hanem valaki, aki jobban kezeli a lárdást és a lezongrást. A harc reménytelen, hiszen a fűthomok, amelyre építeni akart, hirtelen már a másik határból lesz.

Papányi Béla

JARDIN DE PARIS

Hermina út és Erzsébet királyné út sarkán

Szenzáció a kabaré műsor

Eller Irén, Rátkai Márton, Antal Ersei, Latabár Á., Makay Gabriella, Nádor Jenő, Lukács Pál lépnek fel

Élőadás kezdete pont 9 órakor

A miniszterelnök pénteken és szombaton minden Párisban tartózkodó antant tényezővel érintkezésbe lépett

Páris, május 6.

Az a dîner, amelyet de Monzie szenátor Bethlen gróf miniszterelnök tiszteletére adott s amelyen Loucheur, Joueux, valamint a kamarának és a szenátusnak számos tagja volt jelen, fényesen sikerült. Monzie lelkesen ünneplő pohárköszöntőjében Bethlen gróftól és sikert kívánt utjának. A rokonszenv melleg szavaival jellemezte Bethlen gróf személyét és azt az értékes munkát, amelyet kormányra végzett. Együttal biztosította Magyarországot Franciaország szimpátiájáról. Barthou, a jóváírási bizottság elnöke, akit elfoglaltltsága megakadályozott a pontos megjelölésében, csak később érkezett. A jelen volt politikai személyiségek között magas színvonalú élelts tárgyalás folyt le, amelyek során Barthou szellemes és nagy irodalmi műveltségre valló megjegyzéseivel keltett feltűnést.

Páris, május 6.

Mint hogy a párisi magyar követéség új palotája még nincsen egészen beburorozva, Korányi báró követ Páris egyik vendéglőjében adott 35 férfiterkos vacsorát. Jelen voltak de la Barra és Doulet, a jóváírási bizottság képvisletében Boyden, aki Korányi mellett foglalta el a diszhelyet, Dubois svájci nagybankár, Reynald szenátor, aki a szenátusban a trianoni békeszerződés előadója volt, Bavière párisi bankár, Gounouhou, Kennessy és Danicou képviselők, Saincaucour gróf és Cheysson, a Schneider-cég képviselői, Herbert a jóváírási bizottság tagja, Fouché volt budapesti francia követ, Alphonse de Barde a lefoglalt külföldi javak kezelője és Horn ismert magyarbarát publicista.

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter tárgyalásai francia, angol amerikai és svájci pénzembereikkel

Páris, május 6.

A szombati napon a tárgyalások és találkozások egész sora foglalta le gróf Bethlen István miniszterelnök idejét. Francia, spanyol és amerikai hírlapírók valóságos megröhanáltak a Clarigrok szállót. Bethlen István gróf miniszterelnök azonban elhagyta a szállót és Korányi Frigyes báró párisi magyar követvel felkereste Quinunca de Leon spanyol követet, akivel igen barátságos megbeszélést folytatott. Majd Paleologus-ot kereste fel a miniszterelnök, akit szintén igen szives fogadtatásra talált.

Lasteyrie bizonyos felvilágosításokat kért, amelyek arról tettek tanuságot, mekkora érdeklődéssel van a kérdés iránt.

Együttal azt az óhajátást fejezte ki, hogy behatóan akarja tanulmányozni Kállay pénzügyminiszternek a magyar pénzügyekről előterjesztett memorandumát.

Délután igen jelentőséges megbeszélés folyt le Mortimer Schiffel, a Kain, Loeb és Tarsa newyorki bankégek tulajdonosával és más bankárokkal.

Páris, május 6.

Szombaton este Sir William Good a magyar miniszterek tiszteletére angol-amerikai dínert adott, amelyen Bethlen gróf miniszterelnök, Kállay pénzügyminiszter, Korányi báró követ, Khuen-Hédervary gróf és Hevessy követségi tanácsosok, valamint Creux párisi angol nagykövét, Bradbury, a jóváírási bizottság angol delegátusa, Boyden a jóváírási bizottság amerikai delegátusa, Colonel Logan amerikai képviselő, Ross a jóváírási bizottság pénzügyi delegá-

tusa, Basil Miles a nemzetközi kereskedelmi kamara titkára, Rousseau, a newyorki Guaranty Trust franciaországi képviselője és Loeb, a Daily Telegraph párisi levelezője vettek részt.

A miniszterelnök vasárnap Londonba utazott és hétfőn többek között lord Curzonnal, az angol külügyminiszterrel tárgyalt. Londoni útját Róma követi.

Páris, május 6.

Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután Londonba utazott.

A Hétfői Napló munkatársának szombaton délután alkalma volt beszélgetni egy Budapestén tartózkodó antant diplomatával, aki a miniszterelnök útját maga is engesztelte. Tőle vettük azt az érdekes értesítést, amelynek hitelesége nem volt mondunkban a dolog természeténél fogva ellenőrizni, — amely szorint a római tárgyalások után gróf Bethlen és Kállay, még mielőtt a jóváírási bizottság döntött volna a zálogjogi felüggesztéséről, minden valószínűség szerint közvetlen érintkezést kerestek a kisanant kormányával is.

E cédből minden eshetőséget figyelembe véve a magyar kormányfőnek ellátogatnak Prágába is.

Mi ezt a híradást teljes fenntartással közöljük.

Ártatlanul meghurcolt tőzsebizomnyos

Feldmann Ferenc háromnapos kálváriája

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A napjainkban rövid híradás jelent meg arról, hogy Feldmann Ferenc tőzsebizomnyost, egyik üzletfelének Hollós Imrénék ízetésképtelensége miatt a rendőrség letartóztatta, majd két napig tartó kihallgatás után ismét szabadlábra helyezte.

A tőzsebet halso idején ezek a letartóztatások és őrizetbevételek napirenden voltak, úgy hogy a nagyközönség már egyes tőzsebizomnyosokkal felmerült differenciált nem a rendes magánjogi után intézte el, hanem az ennél kényelmesebb a mint az eredmények igazolták, hatóságos bünyügi utra tereltek. Ez a radikális s főleg egyes ügyvédek által favorizált eljárás utóljára már

annyira elfajult, hogy maga a rendőrség is jónak látta, hogy gótat vessen a anomáliának, amely rendszerint a hírnévét feltűtőzdetag megszarolásával ért véget.

Feldmann Ferenc esete is tipikus soroldási manővernek bizonyult. Az 5 hiteles támaszkodva igyekezett ügyfele ából a hírnélő kimenekülni, amelybe hallatlan könnyelmű és hazárd spekuláció belevitt.

Hollós Imre februhárban jegyeztette be ecégt, mint tőzsebizomnyos. A tőzsebet ízetek lebonyolítására azonban nem volt meg a jogosultsága s így ízetlet, melyekbe idegennek betekintése nem leletett, Feldmann Ferenc tőzsebet egyezményes taggal bonyolította le. Mikor a négy hét előtti kritikus pénzükei s heitkölelopénz kamatábat hihetetlen módon megdrájtította, Hollós Imre angazsánja Feldmann Ferencnél 52 millió koronára rúgott. Az ennek fedezetül letett értékpapírook pedig exekutív eladásuk után csak 49 millió koronát eredményeztek, úgy hogy Hollós a lebonyolítás után is még 3 millió koronával tartozott Feldmannnak.

A számkutatóba került Hollóst ügyfelet most szorongatni kezdtek s a rendőrségnek csakhamar tömeges feljelentések érkeztek Hollós ellen, különféle büncselekményekkel vádolva őt. Hollós us odiumot most szerette volna Feldmannra hárítani s feljelentette Feldmannat a rendőrségen. Itt megindult az egyezkedési tárgyalások, melyek pedig semmiféle úszékítetében nem állottak Feldmannal. Eleinte 23 millió, majd 11 millió követelték, végül 3 millió koronára egyeztek ki, melyet Feldmann Hollós Imrénék 3 hónapra kölesin adott, hogy ügyfeleivel békés egyezséget köthessen.

Míg Feldmann a rendőrségen rendezte Hollós ügyeit, azalatt saját rotdája keptelen volt a Giró és Pénztár Egyetncl név angazsányait rendezni, úgy hogy Feldmann Ferencet a tőzsebetanácsa ízetésképtelennek jelentette ki.

A tőzsebizomnyos kálváriája ezzel véget ért. Saját hibáján kívül, ügyfelek hazárdjátéka romlásba vitte, csak azért, mert magánjogi természetű ügyét a rendőrség utján igyekezett elintézni. Feldmann Ferenc egyébiránt, mint értesülünk, ízetésképtelenséget mindazon körülmények ellenére is rövidesen rendez s már be is jelentette tiltakozását a tőzsebetanácsnál ízetésképtelensége ügyében.

Hazajáró lélek

Számú 3 felvonásban
Írta: ZILAHY LAJOS

A Nemzeti Színház pénteken mutatta be rendkívül nagy sikerrel Zilahy Lajosnak, az ebizelő és drámai íróknál már előnyösen ismert magyar írónak első, egész estét beöltő drámai művét. Szerző szives volt a színmű egyik legdrdekebb részletét szerkesztőbizottságnak rendelkezésre bocsátani, mi pedig szolodulatot vélünk teljesíteni akkor, amikor a magyar irodalom egyik jeleselőncművét előnk mutatjuk be nyomtatásban a nagy nyilvánosságának.

I. felv. Nyolcadik jelenet

Mária és Agoston

Mária: Egész délután itthon voltál Agoston szarokosát feleletetek ad és nem emeli ki a fejét az átkából. Egy kis ideig nem felel. Mit kéreztél?

Mária: Itthon voltam egész délutánt!

Agoston: Itthon, fiam.

Mária: Kávéházban sem voltál!

Agoston: De igen, fiam. Egy kicsit lent voltam. (Egy pillanat múlva.) Te hol voltál?

Mária: Spülléreként voltam Budán. A múlt héten találkoztam az asszonnyal a utcán és halálisan meg volt érteve, hogy sohase látogatom meg őket. Persze, azt mondia: lenélzem bennintek!

Agoston: (Kis idő múlva.) Persze. (Még mindig az irásokból.) Térésnég volt!

Mária: Olyan... budalak. Volt ott egy izé... egy habiró a feleségével. Sárának valami rokona, meg valami tanáré.

Agoston: (Idő múlva az irásokból.) Mit eszonnasztatok?

Mária: (Egy kis detáid nyom el.) Kát... valet... törtát... Nagyon unalmas volt. (Nyújtózkodik.) Faldl, megkerest a rohtóúját, kesztyűjét és kalapját. Ártán lassan az ajtó felé indúl.

Agoston: (Amikor már Mária az ajtó felé van. Még mindig nem emeli fel a fejét, de valami szörnyű izgalom folytatója.) Mária! Ne menj el. Beszélni akarok veled.

Mária: (Visszajön.) Mit akarsz! Agoston: Új óda. (Leülnek.)

Mária: (Egy kis ijedséggel.) Mit akarsz!

Agoston: Nagyon komoly dologról akarok veled beszélni Mária. Ne nézz rám ilyen rémülten. Nem akarlak bántani. Alkázatos leszek és könyörögni fogok hozzád. Ne nézz ilyen rémülten. Gyere, hűz ide. Add ide a kezedet.

Mária: (A szék karjára ül.)

Agoston: (Lehunytja szemét.) Nagyon fáradtam és nagyon fájdalmasan.) Ne félj tőlem. Szedd most össze minden erődöt, minden okosságodat és minden jóeságodat. Nizza a szemembe. Így! Mondd el szépen, hol voltál és mit csináltál délutánt!

Mária: (Hébeogva és szinte megérdítődve.) Fiam...

Agoston: Várj. Amit eddig mondtál, hogy Budán voltál Spülléreként és a habiró és minden... nem számít. Nem komolyan kéredeztem és nem komolyan mondtam. Hallgass ide. Megbocsátok. Esküszöm neked, hogy megbocsátok... Mondd azt, hogy megláttál egy férfi, aki erős, akit fiatal, akit szép, akit finom, akit előkelő, akit hozzád férőkéztű, elkabultál, szorította a karodat, felvonszotta a lakására, elkabultál... meggyulladt a véred, alszibbadt az eszed... megbocsátok. Akármi, mondd el. Lehunym a szememet, hallgatom, aztán megcsókollak, vigyázok rád. En a lelkelet akarom. En a lélek embere vagyok. Nézd, Mária, a test, az valami más. Tárgy, anyag, elhagyja, ott felelji az ember valahol, mint a kesztyűjét. A lélek én most a lelkedbe akarok belénezní... (Kifáradva.) Mondd szépen, hol voltál délutánt!

Mária: Flacsakám...

Agoston: (Vaj szelva.) Várj. Mit oldt... úleszelsz, azt akarom, hogy mindenre gondolj. Gondolj arra az út esztendőre, amit én velem elhátáltál... En tudom, hogy te jó asszony vagy... Te jó vagy vagy én férfylek téged tiokban, mikor a Bábikát fésülöd, figyelem a kezedet, mikor hozzád érsz, figyelem a szádát, mikor csókollak, éjzszaka, ha elaludtál, folygatóm a vállnyát és nézem a lehunyt szemedet... Ta, én egyszer olvastam egy regényt, egy asszonyról szóló, aki boldog volt, szorította az urát, szarotta a gyerekeit... az volt a címe: "Az ég szoknya." Meggyulladt a szoknyája és... elégett... A

szép, fiatal fehér asszonyból fekete koron lett. Hamu lett, izzók lett... Minden asszonynak olgja van márvia a szoknyája és minden asszony a lángok között táncol. Mária... Meggyulladt a szoknyád! (Mered szemmel előre néz a levegőben, mintha virágot látna.) Nézd! Nézd, hogy égt... Végázal... Meredj ltt! Ne menekülj! Ha szaladsz, még jobban égni fog... (Most erősen szorítja Mária, ott az asszony mellébe szorítja. Kis idő múlva halkán mondja.) El fogjuk oltani. Ha itt maradsz, elalszik. Ha elfutsz mellőlem, el fogsz tőle égni. Most, most fogom megútdni, hogy elfutsz, vagy itt maradsz...

Mária: (Kedzeni akarja.) Kérlek...

Agoston: (Ijedten.) Várj még. En tudom, hogy amit én adhatok neked, ezek a falak, ez a lakás, ez a környezet, en — mind kevés! Te kiragysz ebből a lakásból. De én tudom, hogy a te zárdiit ragyogásod alatt felénk és alázatosan húzódik meg egy kis csodasz, fízta szív, Mária! En most ehhez a szívedhez jövök, ehhez a szívedhez terdepölek le és te most itt ebben az órában, ebben a percben az én sorsom felett is itkézem fogsz. Mondd szépen: hol voltál délutánt... (Ezt az utolsó mondatot már hallos farsággal mondta. Maga elé néz a levegőbe: úgy várja a választ, mint a hallos ítetet.)

Mária: (Sokig mervev nézi Agoston. Eleinte akadovva, szintelen hangon beszél, aztán lassankint erőt kap a hangja.) Istennem... olyan különös vagy mostanában. Olyan dolgokkal gyötöröd magad, aminek semmi értelme... Spülléreként voltam. Neked ez azért tűnik olyan különösnek, mert te nem ismered Spüllérekét, vidéken laktak, aztán felköltöztek Pestre. Két héttel ezelőtt levizeltél nálam, az asszony is, az ura is, miáltal te Bécsben voltál. A napokban találkoztam az asszonnyal és nekem esett, hogy kerültem és nem akarok veled barátkozni, hogy lenézem, meg ilyenséket mondtál. Akkor aztán azt mondtam, hogy máma elmegyek egész délutánra. Jövő szombatra meghívtam őket, megkerdezhettek... Félháromkor mentem el hazulról, voltam a csipkékeret az útleben, voltam a suszterrel, aztán átmentem Budára... (Síró hangon.) Bizony isten Budán voltam.

Agoston: (Kiejti kezéből a Mária kezét)

Meredten néz maga elé.)

Mária: Nem hiszed?

Agoston: (Hosszu szünet múlva, mintha a sírból beszélne és mintha valami bemozgot dolgot mondana.) Két óra nagyvona perokor indultál. Csipkékötletben nyols perokor idóztél. Kaplony-utca, Váci-utca, Erzsébet-híd mellett várt rád... egy férfi. Sütétek felöltö, világos kamásli. Nem indom, ki volt. Lemontetek az aló rakodópartra, itt azt mondtad neki, hogy az ágéteit almaháj illatú szexetold a legjobban, felmentetek a Halásztásvára, megállítottak a kópárkány mellett. Te a földre néztél és a napernyőddel a homokot szarkáltad. Az slagut tőtt... csakot szarkáltad. Az slagut előtt... csak... Onnan vissza Retek-utca, Krisztáskörút, Alagut... (Lehunytja szemét, fardtan hátrádtól a székén.)

Mária: (ezalatt elhúzódtól Agoston mellé, remülten nézte és dermedten hallgatta az urát. Hosszu szünet múlva, gyűlölettel.) Detektívek!

Agoston: (néhány bólint.)

Mária: (Férle mosollyal felhuzza a vállát.) Nem bánom... Nem bánom... (Még mindig azzal a kényszeredett mosollyal.) Szép dolog... Mondhatom... (Nevetni akar, de háiba szedi ösze minden erejét kényszerrellet nevetése mindinkább erőszá válik, amit szárába harapdálva, kezét tördelve akar visszataradni. Végre kitör belőle a sírás. Agoston elé rogy a földre és két karját felnyujtja hozzá.) A sírásod Feresztől kiáltja: Nem! Nem!... Nem!... nem!... (Zokog és fejét Agoston felé görgeti.)

Agoston: (Mária vállára teszi a kezét.) Mire mondd azt, hogy nem!

Mária: Nem akarom.

Agoston: El fogunk válni, Mária!

Mária: (Hirtelen felvágja a fejét.) Nem!

Agoston: (Lefogja a Mária kezét.) Már nincs hatalmad fölöttem!

Mária: (Lihogva, gyorsan.) Mit akarsz csinálni?

Agoston: Elválnak.

Mária: Nem! Neel! kinnöz csagom! Jó kinnözök egymással! (Sírva és faldokolva al akarja fapni Agoston kezét.)

Agoston: Menj innen. Gyűlölek téged!

Mária: (Zokogva a földön az asszonnyal)

Kibuktatják Buzáth alpolgármestert

Helyet kell cserélni Zilahi Kással

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Amikor a városi házi kurzus jött, hajthatatlan kegyetlenséggel eltávolított mindenkit, aki fejet, derekat és terdet nem hajtott, még akkor is, ha az illető véletlenül keresztényen született. Azok között, akiket feltétlenül a magukénak számítottak, szerepelt Buzáth János is, aki akkor tanácsnok volt, majd később harmadik alpolgármesterré választották. Buzáthban helyesen látták meg a konzervatív főt, de nem vették észre benne a gerinces, az elvű embert. Csakhamar kibontakozott azonban ez is és látnok kellett, hogy Buzáth Jánost nem lehet szertelenségekbe belevinni, mert jószágoság makacsul megtartja. A végén valami olyan ellen-elborradalmárt láttak benne, akit indexre tettek.

Most pedig elérkezettnek látják az időt, hogy megszabaduljanak tőle. Az alkalom kínálkozik. Rényi Dezse, a második alpolgármester elment villamosvezérigazgatónak, — helyére Buzáth Jánosnak kellene lépni, de miután ma csak alpolgármesteri címmel és jelleggel felruházott tanácsnoknak számít, új választásnak kell magának alávetnie. Buzáthot az utóbbi időben olyan támadások érték, hogy csak a legteljesebb bizalom megnyilvánulása tenné lehetővé számára az alpolgármesteri sorában a második hely elfoglalását; legutóbb azt a kijelentést tette, hogy csak abban az esetben hajlandó az állást elfogadni, ha egyhangulag választják meg.

A hangulat azonban olyan, hogy erre nem lehet komolyan számítani. Bár Wolffék napjait meg vannak számolva a városban, félt, hogy Buzáth János nem fogja elfogadni az olyan választást, amelyen az ellenzék és a többség józannabb elemei szavaznak rá. Tény ugyan az, hogy a többségi párt egyrésze ki akarja buktatni ezt a kétéltű tisztviselőt, aki nem politizál, aki konzervatív, de aki a kurzus szélsőségeitől mindenkor igyekezett magát távol tartani. Nem lehetetlen tehát, hogy a tanács el fogja veszteti ezt az egyetlen komoly erőszakát, aki a beteges lakásban is megtartotta objektívitasát és aki igaz konzervativizmusa dacára is kegyvesztett lett a „konstruktív” irányzat uralkomai idején.

A harmadik alpolgármesteri állás érdekében is megkezdődött a kortekvés. Egyetlen komoly pályázó Csapor József tanácsnok lenne, aki a külföldi kölesnők ügyének tárgyalása közben rendkívül tapasztalatokat szerzett: de vele szemben jelentős pártja van Zilahi Kis Jenőnek is. Van azonban egy rész a többségi pártban, amely hajlandó lenne egy Csapor, mint Zilahi Kis ambícióit kielégíteni olyan formában, hogy Buzáth Jánost buktatják ki. Készen állnak, hogy a kurzus egyik legemelkedettebb szellemű cselekedete lenne ez: de ma az a fontos, hogy a kurzus győztes: Zilahi Kis alpolgármester legyen.

A szegények utcájában

A Grassalkovich-utca szomorú házi

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A Grassalkovich-utca mindjárt a Kelti pályaudvar mellett bánatos, szomorú utcája ennek a városnak. A szegények utcája. Ezen az utcán jölközött ember nem mehet végig, hogy az utca meg ne szűllje. Egyforma kétemeleles, homokszínű házsátról minden vakolat lehullott, ablakai helyén papír és rongyok vannak.

— Ez az az utca — mondják a lakói —, ahol nincsen pap tetetés nélkül és nincsen pap anélkül, hogy valakibez orvost ne hívának.

Természetesen ingyenorvost, mert pénzből nem telik ilyesmire. Amikor remélik alkalmazni az egyik házba beléptünk, ennek hírére a másik ház lakói szaladtak hozzánk: megmutatni, hogy milyen náluk a nyomor.

A 2-es számú házban tízenegyz lakásban ötvenhárom laknak. Utasnépről, foltozó szobából, szeszter, hivatalszoba, postás és munkanélküliek. Az egyik lakásban

egy szobában a konyha, a háló, az ebédlő. Eppen ebédelnek. Az asztalterítőt zalogba tették és most abból esznek. Azt mondják, hogy az asztalterítőt kívül más fölösleges nem is volt a házban.

A szomszéd lakásban két szobában heten laknak. Ezek között négy albérli. A két szobát azonban csak a legjobb fantáziával lehet szobáknak nevezni. Egy függöny szeli kettő a két szobát. Az egyik a konyha, a másikban van két egy, négy szék, asztal és a lóca. A két ágy nappal heverőhely, az asztalon étkezik, a lócán van a főzőedény. Ejjel a két ágyban négy albérli, a négy széken két gyermek, a lócán az anya alszik. Az apa pedig nyugszik csendes helyen: a tetetőben.

Az asszonyt özv. Mossony Péternek hívják és amit az albérliék fizetnek, abból tartja el a családját. Hónapok óta nem ettek húst. Kenyeren és krumplin élnek.

A ház többi lakásaiban, a távirásznál, az utcaszoprónál, a hivatalszobánál, mindenütt csak nyomort látni. Inségét,

Ezer lakást épít fel őszig a kormány

Vass népjóléti miniszter és Petrichevich Horváth államtitkár nyilatkozata

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A népjóléti miniszter lakásrendelvényének legelső fázisa, a lakbérémelet már életbe lépett és egyuttal bizonyos lakáskategóriákra vonatkozó rendelkezések értelmében nagyon sok nagy lakásban és üzlethelyiségekben a háziurak gyakorlatik a felmondási jogot. A felmondás a lakásügyi rendelet értelmében csak akkor effektívadható, ha a kormány a felmondás idejére valóra váltja építkezési programját.

A Hétfői Napló munkatársra a hét folyamán beszél erről a nagyfontosságú kérdéssel Vass József népjóléti miniszterrel és Petrichevich Horváth Emil báró államtitkárral, akik részletes felvilágosítást adtak a kormány építkezési programjáról.

Vass József miniszter

kérdésünkre ezeket volt szíves mondani:

— A kormány építkezési programjának megvalósítása folyamatban van. Az építkezési program két részre oszlik. Az egyik rész az állami kislakás építési akcióra vonatkozik. Célunk az hogy minél sürgősebben építsünk föl kislakásokat. Most ötszáz kislakás felépítése van folyamatban, de még a nyár alatt további ötszáz kislakást kívánunk felépíteni. A most felépítendő ötszáz kislakásra a pályázatot most írjuk ki.

A kislakások építésére két millió koronát irányoztunk elő. A felmondások természetesen csak akkor lépnek életbe, ha az építkezési program valóra válik, amint ezt különben a lakásügyekre vonatkozó legutóbbi rendelet félre nem érthető módon körülírja.

A népjóléti miniszter nyilatkozatait Petrichevich Horváth Emil báró, népjóléti államtitkár, a lakásépítési érdekes részletekkel egészítette ki.

A népjóléti államtitkár

mindenekelőtt megállapítja, hogy a házbérémelettel és egyes lakáskategóriák felmondási jogának megadásával már is mutatkozik tendencia arra, hogy a nagylakásokból a gazdaságilag gyengébb elemek kislakásokba akarnak költözni.

— Ez a terv, ez a tendencia — mondotta Petrichevich Horváth báró — természetesen csak ak-

adóságot, rongyot. Panaszt hallani. Jajszavakat, beteges sírást. A detektívekkel, akikkel a nyomorralzók voltak, a dohos szegénylakásokból sietve menekültünk a frías levegőre. De nem lehetett. Látogatásunk híre gyorsan elterjedt, hívtak az utca 3-as, 4-es, 5-ös, 6-os számú házába. Monni kellett, némi a nyomort és vizasztalni a nyomorokat. És a helyzet mindenütt ugyanaz: éhség, betegség.

Az egyik helyen a hét éves kis fiu nem mehet iskolába, mert nincs ruhája. Egy kis rongyos ingben felszök otthon. A másik lakásban a kis fiu nincsenek otthon, de iskolába se jának. Ott állkodnak a pályaudvarok körül, csomagot cipelnek az utasoknak és amit keresnek, abból él a család.

Kinlódik, vergődik a Grassalkovich-utca népe és azt hiszi, hogy most, hogy az újszáz értünk róluk, akad egy-két meleg magyar szív és akadnak olyanok, akik szerény tehetségük szerint enyhíteni kívánják a szegények utójának a lakóit.

Kor valóslulhat meg, ha megfelelő számu kislakást produkálnak.

A kislakásokat a főváros területén akarjuk építeni.

azon egyszerű oknál fogva, mert a fővárosban kívül való építkezés hibetlenül megrágitana a lakást az elkerülhetetlen villamosköltséggel. A legelső ötszáz lakás a Juranits- és Pongrácz-úti tépleen épül fel és itt épül fel a nyár folyamán a második ötszáz kislakás is.

Az építési akció tempója csak fokozódhatik.

Az építés vezetése továbbra is a népjóléti miniszteri bizottság kezében marad. Az állam által felépítendő kislakások ugynevezett tartálakásoknak készülnek, részint azért, hogy a gazdaságilag gyengébb elemeket el tudjuk helyezni.

Az építkezési programot kiegészíti az irodahelyiségeknek lefoglalt lakások felszabadítása.

Mint ismeretes, körülbelül ezertézfű irodahelyiség jöhet számlításba, mint olyan, amely lakás céljaira felszabadítható. Ez természetesen ismét összefügg az építkezéssel, hiszen ezeket az irodákat másutt kell elhelyezni. Erre vonatkozik a népjóléti miniszter annak a lakásépítési törvény javaslatában foglalt rendelkezése, amely

a tökésebb és életképebb vállalatokat építkezésre kétélti.

— Hogy ez minél gyorsabban és előnyösebben hajtsák végre, több földi csoporttal folytatott tárgyalásokat nagyobbszabású irodaházak felépítésére. Ezek a tárgyalásaink, különösen egy amerikai pénzszopportal való tárgyalásom komoly stádiumban van és miután a legtöbb vállalatban is megvan a hajlandóság az építkezésre, remélem, hogy célunkat hamarosan elérjük.

— Ezzel az építkezéssel a vállalatok járnak legjobban, mert az építkezés révén jó központi felkésű, modernül épített és broda céljaira konstruált irodahelyiségekhez jut-

Változatlan olcsó árak mellett ajánlok
27-30-ig K 4500 — Mindennem börtört, a napi árát jót szobában
31-34-ig K 5400 — Duplatápla teniszpóló és szandál különlegességek, valamint fehér és fekete férfi és női varrónipók. Külföldi gyártmányú fehér vaszoncipők mindenféle fazonban.
35-40-ig K 6000 —
41-44-ig K 8200 —
Fehér teniszcipők 8-10-ig felül, fehér teniszcipők valódi bivalybőrtálpal 5000 koronától.
Budapest, I. öbrenémet 4-6 Telefon 5-71. — Árszlop különleges és harisyanemlék nagy vál: osztékban

Világszenzáció!

Marta Farra

Vaskirálynő

„Breitbart” legnagyobb ellenfele, szenzációs, bámulatra ejtő mutatványival a

Tabarinban

Rákóczy-ut 63. Telefon József 21-16

Örök-nyeremények

az új m. kir. osztálysorsjátékban

Legnagyobb nyeremény esetleg

K	25,000.000	Húszöt millió
Jutalom	15,000.000	Tíz millió
Főnyeremény	10,000.000	Tíz millió

Válasszon és rendeljen

az alatt álló számok közül

2887	42934	53488
------	-------	-------

Hivatalosan megállapított sorsjegyzárak: Egész sors. 800, fél 400, negyed 200. Az eredeti sorsjegyek bankháználban vásárolhatók vagy postán rendelhetők.

Török A. és Társa bankház részv. társ. Budapest, IV. Szerbia tér 3/a sz.

Tel. J. 121-08 Nemzeti Royal Orfeum Tel. J. 121-08

Minden este fél 8-kor a nagyvezetésű és a legújabb variációkkal és Magyar Erőszínt vendéglételeivel HARTYULOVAS harmadik-Zerkovitz operettje

ÉRTESÍTÉS

Azon tisztelt veivim érdekében, akik a multkor i alkalmi árusításkor még nem fedezték szükségleteiket, ismét

olcsóvászon-és mosóruha-hetet

rendezek, igen jutányos árakkal, mely alkalommal eladásra kerülnek:

- Vászonruha pamut és cérnából
- Sifonok ágy- és fehereméretre
- Lepedő-és paplanlepedő-vászon minden szélességben
- Nadrághéppel, ing zsefnek, damasztrétegű
- Asztalköztetők, tölgyes és damaszti
- Frottírszövetek szines újdonságok
- Cépnagradnák sima és gyönyörű új minidkát
- Ruhavásznak feher és mincen szinben
- Kartonok, delének, szatének és Liberty-batliszok modern mintákkal
- Gyönyörű tavaszi ruhakelmé-újdonságok Harisnyák, kesztyűk, zsebkendők

Czakla tartós és szilárd minőségű árak!

Klein Antal

divatruházca

VII. ker., Király utca 53 sz. Akácska ucca sarok

Zsuffa István és Társai

angol gyapjúszövetek nagykereskedése

IV, Váci ucca 25. szám. Telefonszám 14-73.

Közismerten legelsőrendű angol és egyéb divatszövetek a minőségeikhez arányítva a legolcsóbbak, mely körülménynek reális voltát üzletünk óriási torgalma igazolja és ez lehetővé teszi, hogy mindenkor a legjobbat, a legvalasztékosabbat a legolcsóbb árakkal nyújthassuk veivóinknek. — Öllőnyzövetek már 9000 koronától. Női kuszimák és gyönyörű divatíjzövetek már 6200 és 3200 koronától. Különlegességek. Nyerselyem, lüszter, eponge, grenadín zseir és angol divatszövetekben valamint úti-, auto- és kocsitakarókban.

HIRE"

Beszélgetés Gleichweitt bácsival, az ország legöregebb honvédjével

Nem éjjelezheti át az ember büntetlenül a fiatal korát? Ma, fehér hajjal, mikor már rég a reneszance szolid nyárspolgárok útjára tettem, aranyos nap süt végig az utcókon, én még mindig csak lámpagyújtás után találok rá az igazi lelkekre. Este hatól nem érzem többé, hogy idegeim vannak, de reggel, mikor frissen borotvált urak kapaszkoznak fel a villamosra, reggel mikor az elmét szerint kipihent aggyal és lobogó munkakedvvel kezd mindén rendes ember a dolgához, emertáld éjjelezlek reggel az egész világot gyűlöljük. Ugy nevezet lársaságny vagyok, aki örömet talál az élet szépségeiben, optimista hajlamaim csak akkor fognak kialudni, ha örökre lehunynom a szememet, de ébrenlétem első órájában inzulnusnak veszem, ha valaki megszólít, s kávéházi asztalomtól még milliárdos amerikai nagybácsiimat is elküldeném, ha arra a meresszégre vetemednék, hogy mellem álne.

Es mégis: felvetem szememet az újságból s bosszuzagom részvétét és kiváncsisággá enyhül, mikor egy nagy szál öregember, hosszú szakállal, mint a mesék gnómja, szó nélkül megáll az asztalom mellett s vértől ájtutott, könnyes tekintetét szótalanul rámémeli.

A tekintetem néma kérdése görbül, ő pedig azt mondja:

En vagyok Magyarország legöregebb negyvennyolcas honvéd. A legöregebb? Számtalunk csak! Hetvenöt éve, hogy Petőfi elszavalta a Talpra magyart. Akkor ez a fölgyaegyes aggyastyán jóval túl lehet a kilencvenedik esztendőjén.

Hány éves? — kérdezem csodálkozva.

Most múltam kilencvenhárom, Kossuth idejében mint tizennyolcvetes fu mentem a harctérre. Már azok is mind a föld alatt vannak, akik akkor születtek, mikor Aradon a bitókat felállították. És én még mindig a föld felett vagyok, pedig de jó volna már egyszer örökre megpihenni. Oly régóta élek, hogy némelykor úgy rémlik, mintha már rákérült és a kurucokat is ismerlek volna...

Megmutatja az írásait: Gleichweitt Vincének hírvéle, 1830-ban született, Budán lakik, a Bathányi-tér 3. szám alatt. A rendőrség engedélyt adott neki, hogy az utcán és a kávéházakban könyvöradományokat gyűjthesse.

Hetényi főkapitányhelyettes ur szerete, a jó isten áldja meg érte! Ha ez nem volna, már régen éhenhaltunk volna.

Nincs családja? Miért nem véteti föl magát a honvéd-menedékházba? Ott tudtál minden negyvennyolcas hónál szivesen gondoskodni. Hiszen az egész akkori generációból aligha lehetnek többben bñál-hatnál...

Megütöve néz rám, mintha nem értené mit mondok.

A menedékház? És a mama? Mit csinálna a mama, akivel hatvan év óta együtt élek?

A "mama" a felesége az öreg oroszlánnak, maga is túl a nyolcvanon, akivel úgy összeszótkolt, mintha a világ teremtése óta együtt élének. A mamát egyedül hagyta? Akkor inkább mingyárt belefeküdni a sírba, mely mostandban csak a fiatal, virágzó teremtséket fogadja magába s nem törődik a vénekkel, akik egy másik életből itt maradtak. Valamikor nem ez volt a divat, a kis falusi temetőben, melyeket Vince bácsi fiatal szemmel látott, halott és megrögzött sávok por-

Átadták a francia válaszjegyzéket

Párizs, május 6.

Ma este 7 órakor adták át a francia válaszat a német jegyzékre a párizsi német nagykövetségen. A válaszat Rósch német ügyvivőhöz intézték.

ladoztak az ecetfák és a szomorú fűzek alatt.

Es gyerekek nincsen? — kérdeztem tőle, míg írsáit reszkető kézzel visszatesszi a zsebébe.

Hat volt, mind fiu, három a boszniai hadjáratban esett el, három a szerbek és a kozákok éltek meg. Eggyedül maradtunk a mamával, mint két árva, aki fejvesztetten támoogy a hangos világban.

Paroláz velem az ország legöregebb honvéde, aztán tovább ítepeg a többi kávéházi asztal felé. Bizalmatlanul nézik, morognak, kényelmesek a zsebébe nyulni egy idegen emberért, aki megzavarja őket az újságolvasásban. Egy fiatal ember, keresztibevertett lábbal, azt mondja neki:

Hát már kávézni sem lehet nyugodtan? Miért engedi meg a tulajdonos, hogy kéregetők moleztálják az embert?

Hosszu szakállával, vértől álfutott szemével kicsit ségyenkezve megy tovább az aggyastyán, aki hetvenöt évvel ezelőt a Kossuth Lajos zászlaja alatt vonult a csatába. Vajjon vissza-e hozza annyit, hogy a mama két tányér rántott leveskét főzhessen?

Szomaházy István.

Nyolc oldalon. Nyolc oldalon, a napi eseményeken és aktuális tudósításokon messze túlmenő gazdag tartalommal lép olvasói elé ma először a Hétfői Napló. Nyolc oldal a mai gazdasági viszonyok közt sulyos terhet rak vállainkra, de vilsejlik és örömmel viseljük, mert szemünk előtt csak egy cél lehet: mentől tökéletesebb lapot adni olvasóink kezébe. A Hétfői Napló eddigi gárdája, felrisszítva a magyar újságírás és publicisztika legizmosabb tehetségeivel már magában is garancia arra, hogy ezt a célt a lehetőség meg fogjuk valósítani és a mai számban szereplő nevek, Saterényi József, Szomaházy István, Rózsahegyvi Kálmán, Zilahy Lajosé, Pogány Béláé már mutatják azt a nivót, azt a szellemet, amelyben lapunkat szerkeszteni akarjuk. A nyolc oldal mindegyike ígértet ma, ígértet, amely azonban mindjárt beváltását is hozza és mi reméljük, hogy munkánkat olvasóink olyan örömmel veszik, amilyen szívesen mi nyújtjuk.

A kormányzó és felesége Nyiregyháza. Horthi Miklós kormányzó és felesége ma reggel Nyiregyháza érkezték. As állomás csarnokában Benck Kálmán polgármester üdvözölte őket. A kormányzó néhány meleg szóval mondott köszönetet, majd kíséretével együtt kocsiha szállt és a Kossuth-térre hajtatott a szélesútesenél tünöppő színhelyére. A kormányzó, mintán kiszállt kocsijából, fogadta s kivonult csapatok parancsnokának jelentést, aztán szemlét tartott a csapatok fölött. A szemle után a Kossuth-téren felállított emlékműre ment, ahol Mikecs István, Sasvölves vármegye alispánja üdvözölte Nyiregyháza nevében. A kormányzó válasza után elfoglalta helyét a díszteremben, majd megkezdődött az ünnepi mise. As isztentisztelet végétével a két ezred zászlaját a kormányzó nevének sátra elé vitték, ahol megkezdődött a szallagok rákötése. Zadravecs István páter ezután megáldotta a szallagokkal fel-díszített zászlót, majd a zászlószegek beverése következett, végül a tábori püspök és Geduly Henrik evangélikus

Száz szóznak is egy a vége fertőzések ellensége: Iyosform

püspök hazafias beszéd kíséretében megáldották a zászlót, amelyet azután a kormányzó átadott az ezredparancsnokoknak. Féltekötör a Korona-szállóban díszbéd volt. A díszbéd után a kormányzó és felesége megtekintették a Szabolcsmegegyi Versenyegylet lövésznyét, este 7 órakor pedig a pályaudvarra hajattak. Hét órakor visszaindulak Budapestre.

Csend a belpolitikában. As itthoni politikai életben a legteljesebb szélesedn uralkodik. Mindössze a drágasági bizottság keddi értekezlete iránt nyilvánul nem nagyon magas fokú érdeklődés. Leginkább a szocialdemokrata párt készülődik erre az ülésre, amelyen a kormány elé konkrét javaslatokat terjesztenek a drágaság megállításának módjaira. Itt említjük meg, hogy vasárnap két beszámoló volt vidéken. Az egyiket sokorópátkai Szabó István tartotta Györszentmártonban s ezen részt vett Rakovszky Iván belügyminiszter és gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter. A másik beszámoló Dróczy Győző tartotta meg kerületében, Kiskomáromban, ahová elkísérték őt a reformpárt tagjai, így Horváth Zoltán, Gieswein Sándor, Lakó Imre, Dénes István, Szakács Andor és mások. As Egységés Párt szokásos heti vasoróját kedden este tartja párthelyiségében. Jelen lesznek Daruudry Géza helyettes kormányelnök, igazságügyminiszter vezetésével a kormány tagjai.

Ketten beszélgetnek.

Igaz az, hogy Marta Farra, a női Breibart engedélyt kért a rendőrségtől, hogy egy autót elgázolhassa!

Miért kérdezi?!

Azért, mert nekem nem volt engedélyem, mégis elgázolt a multkor egy száguldó gépirás.

A közgyűlés elé kerül a bázeli meggyezés. A mióta a főváros bázeli deputációja visszaérkezett, amikor Wolf Károly bárhol megjelenik, felhangzik Joannovich Pál és Budai Dező tapsa. A világlátott vezér pedig boldog elernyedtséggel beszél a "siker"-ről. A bázeli egyezménynek azonban nem less mindig ilyen sikere, mint amikor a Wolf-párt a maga körében ünnepli azt. As ellenzék el fogja mondani véleményét, mielőtt erre alkalom adódik, pedig a pénzügyi szakértők nem a többség, hanem az ellenzék oldalán vannak. Mődjia is lesz az ellenzéknek a kritikára, mert a bázeli meggyezés a közgyűlés elé fog kerülni. Igaz, hogy ez még meglehetősen időt fog igénybe venni, mert a bizottságok utja meglehetősen hosszú, a bizottságokban pedig a Wolf-diktatura nem tür ellenzékot, kivéve, akik többségi párti körököt ott maradtak, mint Breky Károly, bíbiti Horváth János és Horváth Károly. A bázeli meggyezést elsősorban a külföldi kölesönök rendezésére kiküldött bizottság, aztán a tanács, végül a pénzügyi bizottság tárgyalja le, hogy aztán a közgyűlés elé kerülhesse. Ha a közgyűlés is áldását adta a meggyezésre, akkor még fel kell terjeszteni ezt a közgyűlési határozatot jóváhagyásra a belügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez.

Barátom, a költőszaságt alkalmazzott egy svungosai kanyarított a seprőjével, na gyot szíppant tott sodrótt és garetájából ő kis újjával le pöcintette a hamut.

Ijjen az élet, uram, — mondotta. — E is már három korondba, vagyis forint ötvenbe gyűn. Mer hogy kétszerannyi dohány köll, miní ahány cigarettá lesz belüle. Felít mikor pődröm, elfújja a szél. Befújja a szemembe, oszt még nekem van munkám a drága dohányommal, hogy össze köll süpenni. Osz a végén megint visszavadsárolhatom dohányomnak attul a fiatal pasitul, aki árújja. Mer trafikba nem veszek. De így van e mindennel, emberekkel is. Esőbb tetszetős, jó fajtnak látszik, kinyálgatják is igen nagyon, ha más nem, hát maga. Osztán gyűn egy nagy szél és elfújja. Es mikor már hinné az ember, hogy ott perzik a többi közt, megint csak elé kerül, más papirosha, más gunydba csavarva és megint csak ő a nagy ember, a jó dohány. Minéink meg marad a seprégetés, hibaváló módon. Minap is mit leltem a szememben. Egy levelet, hogy aszongyja: Tektetes Direktórium, így meg úgy, felajálalom szolgálataimat. Alátírva meg ki vő? Hát ő vő, teccik má tudni, hogy ki. Nagyon is ő. Ijjen dógokat szemrevételez az ember néha a szemében. Igen tanúság mesterseg ez, uram. De ahun gyűn a felügyelő ur. No istennek ajállom.

Nem ment át az autó Marta Farrán. Vasárnap délben az Andrássy-uton az Opera előtt nagyszámú közönség gyűlt egybe arra s hirre, hogy Marta Farra a női Breibart a nyilt utcán egy autóval a közönség szemeláttára elgázoltajta magát. Bár Budapestben már a mindennapi látványok közé tartozik az autóbéglözölás, mégis arra való tekintettel, hogy ezuttal egy gyűngéd nő önként veti magát az autó elé és annak dacára semmi baja sem történik, a közönség lázas érdeklődéssel tekintett a vasárnapi ingeny attrakció elé. A műsoron kívüli autóbéglözölás azonban elmaradt. A csodálatos tehetségű vasnó, aki a Tabairn népszerű vendége jelenleg nem mutathatta be a kivételes talentumát, mert a rendőrség a mutatványt nem engedélyezte. A közönség azonban nem igen akart belenyugodni abba, hogy egy ilyen kitűnő látványtól megfosszák, mire a Mosszár-utcai rendőrkapitányságról rendőroket vezényeltek ki, akik a tömeget szétoszlatták. Martha Farré aki a szorcs értelmében vasnó valószínűleg fájdalmas érzéssel vette tudomásul, hogy könnytelen lemondani arról, hogy egy pesti autó keresztül menjen rajta. Pedig ez nálunk ritkaság...

1000-nél több orvosi bizonyítvány igazolja, hogy Hunyadi János termesztes leporvív hatása mindenkor bevált

PARISIEN GRILL VI. Szerecsen-utca A SAISONZÁRÓ RECORD MŰSOR LEGNAGYOBB ATTRAKCIÓ! Mester és May a lehenkor legkiválóbb mozdai táncosparja és Darmora nagykereskedésnek eliger számaival ELADÁSUTÁNA KÖZÖNSÉGTANCOL. Előadás kezdete 11 órakor. Telefon-szám: 62-77 MA ZÁRORA 5 ÓRA RECOR.

AZ ÚJ TROCADERO VII. KIRÁLY U. 77. TELEFON JOZSEF 48-10 AZ ÚJ MÁJUS HAVI MŰSOR! FERENCZY KÁRCLY SALAMON B. RADÓ SÁNDOR KENDE M. és a Magyar varieté táncor!

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

A gyáriparosok hétfőre újabb devizagyűlést hívtak össze

Kifogásolják a szétosztási kulcsot — Mit mond a GyOSz?

Az utóbbi napokban — amint ismeretes — a kereskedelemügyi minisztérium illetékes osztályában és a Devizaközpont mellett működő társasági bizottságban megállapították az egyes iparágak mindenkor szűkebb részvételét a hiteladóra kerülő devizákban. A tervezett szétosztási kulcs szerint a textil-, vas- és gépipar a devizák 70%-át, míg a többi iparág a fennmaradó 30%-ot kapná meg. Az iparágak közül egreszek kifogásolják, főleg pedig aránytalanok tartják a szétosztási kulcsot. Azt hangoztatják, hogy a devizaszétosztásnál egyik iparágat sem lehet a másik rovására előnyösebb ellátásban részesíteni. Amint értesülünk a Gyáriparosok Országos Szövetségében ebben az ügyben hétfőn délután értekezlet lesz, amelyen a szétosztási

kulcs aránytalan megállapításának az ügye és általában az összes devizabizottság újra szóba kerülnek. — A GyOSz vezetősége részéről az ülés összehívásának céljáról a következő felvilágosítást kaptuk:

— A Gyáriparosok Szövetsége éppen ezért hívja össze ezt a nagyobb értekezletet, hogy az ezen előterjesztendő konkrét javaslatok alapján olyan intézkedéseket fogantasson, melyek a jelenlegi helyzetben legelőször is érdekeltnek némi megnyugtató eredményeznek. Az egyes iparágak ugyanis panaszokhoz, hogy más ipari szakmák a felosztási kulcs szerint az ő rovására nagyobb ellátást kapnának. Az értekezleten ezeket az esetleges aránytalanságokat óhajtjuk ki egyenlítő.

Meddig tart még a tőzsdei baiss?

Ellentmondó hírek és exekúciós eladások zavarják a tőzsdei nyugalmát — A bankok nostró darabjai — A pénzpiac feszültsége Nincsen most lipp a tőzsdén

A tőzsde a hét végéig a változatlannal lanyha irányzat képét mutatja. Nincsen semmi olyan momentum, amely pillanatnyilag a spekulációt erőteljesebb üzleti tevékenységre serkenne. Mindennap inkább újabb ellentmondó hírek zavarják meg a tőzsde nyugalmát készülő tőzsdereformokról és a kontremin is bőven terjesztette a piacon az utóbbi napokban külpolitika híreit, amelyek szintén nagyban hozzájárultak az általános bizonytalanság érzésének erősödéséhez. Így

a tőzsde nem tud magához térni és az egynapos időközönkénti szemrevételezését a hauszsnak másnap rendszerint újabb lanyhaságot váltja fel. Annak a furcsa ellentmondásnak, hogy az üzletellenesség közepette igen sok árú kerül ki a piacra, a magyarázata az, hogy az

exekúciós eladások még mindig nem értek véget

és addig amíg ezek tartanak, a kontremin is működni fog és az értékpapírhoz folyamán továbbbi árlemorzsolódást mutatnak.

A már kimosan hosszú ideig tartó árlemorzsolódásnak eddigi pontos eredménye az, hogy az értékpapírok a múlt hónap eleje óta átlagban 20-30%-ot veszítettek árfolyamukból.

A tőzsdei áresésekkel kapcsolatban sok eszt az utóbbi napokban a piacon arról is, hogy

egy nagybankok erősen kándlak nostróitól a papirokat. A bankok ilyen üzleti gestiója teljesen érthetetlen volna, azonban a kérdéses intézetek nagy úrnői kéntények erősen kínáltak különösen a Hitelbank vezér és középpapírjai, úgy hogy az áresések mértéke ezekben az értékekben volt a legnagyobb.

Az általános üzletellenességet csak erősítette

a pénzpiac továbbbi állandó feszültsége is. Azok a középpapírok, amelyek eddig a piacon nagyobb kosztóteletet helyeztek el, lessanként kivonják onnan a betépeiket. A bankok ezt

azon indoklással teszik, hogy a közönség még az eddigi lepadt betéteiket még is felmondja az intézeteknél és így ők is kényyszerítve vannak a kosztóteleteket megfelelő arányban redukálni. A nagy pénzügyi emberek különben mi sem jellemzőbb, hogy éppen a bankjegyinfláció mérséklését megindulása idején emeltek fel a Jegyintézet és a Tébe-bankok a leszámitolási kamatlatbat.

Meddig tart még a baiss? Ez a kérdés most a legaktuálisabb a tőzsdéhez közel állók között. Miután mindenki esedékesnek tartja a közlelbi haussé-mozgalmat, már ez a pszichológiai momentum és a meggyőződések egyre nagyobb lökőereje minden órában áttörheti annak a tőzsdei tespedésnek a gátját, amely mögött a legnagyobb értékek bukkadóinak lefelé a közelmúltban mélyen nemcsak az aranyparitás alá, hanem azon árnívó mögé, amelyen 0.17-es koronajegyzés idején állottak.

Lehet, hogy már a legközelebbi napok meghozzák a fordulatot.

A tőzsdebirományosok szigorítják a magánfelek tőzsléjstékat. A legtöbb előfordult inzulvenciákat az is elősegítette, hogy az egyezményesek és tőzsléjstéknökök engedékenységé folytán igen sok magánfelek fedezetlen, a lá hossz jütéket folytattak. Most a megbízható cégek éppen ezeken a szomorú tapasztalatokon okulva, de a bankárrendelet következtében is, amely halasztó ügyletek kötését és magánfelekkel való folyószámla viszonyt tiltja, a vétés is az eladsi megbízásoknál azonnal 50%-os fedezetet követelnek és ha a legközelebbi kassza előtt napon a másik 50%-ot meg nem kapják, az üzletet prompt lebonyolítják és a differenciákat elszámolják.

Miért utazott ki Paupera Ferenc Párizsba? Paupera Ferenc dr., a Földhitelbank vezérigazgatója — amint értesülünk — tegnap Párizsba utazott. Paupera Párizsban az intézet angol érdekeltiségeivel folytat tárgyalásokat. Valószínű kombináció az is, hogy Paupera a Párizsban tartózkodó Kállay Tibor

pénzügyminiszterrel is tárgyalni fog a külföldi kölesön ügyében.

A Jelzálogbank-papírok karrierje. A tőzsde egyik legelhanyagoltabb papírja már éveken keresztül a Jelzáloghitelbank volt. Hosszú időn keresztül 800 korona körül állott, míg a múlt hónap eleje óta lassan ezer koronára emelkedett, majd gyors iramban elérte a múlt hónap közepén a 2000 koronás árfolyamot is. A legutóbbi napokban hirtelen kibombant és a pénteki zárlat felé 4000 koronás árszintet is megközelítette. A piacon a bennfentesek már 2000 korona körül is csendben nagy tételekben vásárolták a darabokat, a legutóbbi időkben azonban a spekuláció is nagy tételekben kezdte vásárolni. A papír nagy áremelkedéséhez ennek kapcsán különféle kombinációkat fűztek. Egreszek tudni vélték, hogy egy nagy kéz: **Boszló vásároltja össze a darabokat**, mások szerint egy esetleges frankkölesön lebonyolításánál báró Madarassy Beck Gyulának, a Jelzálogbank elnöki igazgatójának lesz nagy szerepe ismert összeköttetésnél fogva, amelyekkel a francia pénzpiacra rendelkezik. Bárhogyan is áll a dolog — a helyzet ma a Jelzálogbanknál nem változott, mert az intézet franktartozásai egyenlőre még nem rendeződtek és így csak egy jövőbeli eshetőség és a fantázia, amely a papírok mögött van, járulhatott talán részben hozzá a Jelzálogbank nem várt karrierjéhez.

Horváth Lipót többet hazaküldött utjáról hazakerkezett. Dr. Horváth Lipót, a Magyar Általános Takarékpénztár vezérigazgatója többet hazaküldött utjáról tegnap visszerkezett Budapestre és elfoglalta hivatalát. Amint értesülünk, Horváth Lipót dr. külföldi utján az intézet vállalatának ügyében is tárgyalásokat folytatott.

Harc a főrórsat ber, likör és konnyakadó ellen. A borkereskedők, szeszgyárosok és italmérők tudvalevőleg erős harcot indítottak a főrórsatok az ország ellen, hogy a palackozott bort, likőrt és konnyakot újabb erős adóval akária megterhelni. Az érdekelték főpánasz az volt, hogy a tervezet elkészítésénél nem hallgatták meg őket. Amint most értesülünk, a kamara közbenjárására a főrórsat illetékes ügyosztára mégis megváltoztatta eredeti álláspontját és a jövő héten tárgyalni fog az érdekeltékekkel, hogy álláspontjukat megismerje.

A nyomdaértekek erős áremelkedése. A nyomdaértekek piaca az utóbbi napokban az általános lanyha irányzattal szemben igen animált volt. A spekuláció főleg a Stephaneumot és a Globust favorizálta. Előbbi egy konzorcium vásárlásával, az utóbbi pedig tegnapi közgyűlésen elhatározott tökelemeléssel hozták kapcsolatba. A Globus közel 80%-kal javult meg pénjekig és 8200 koronás árfolyamát pénteken is tartotta, ellenben a Stephaneum csütörtöki legmagasabb, 19.000 koronás árfolyamáról 15.000 koronáig eszűtt vissza, mert a Földhitelintézet, amely a részvényállomány egy tekintélyes részét bírja, a magas árfolyamra pénteken nostrójából egy jelentékenyebb tételt dobott a piacra, amivel a papíros további áremelkedését az amugy is gyenge felvevőképességű piacon végleg megakasztotta.

A Magyar Tőzsgazdaságok r.-t. tökelemelésre készül. Az Ostermelő, illetve a Magyar Általános Takarékpénztár konszernjéhez tartozó Magyar Tőzsgazdaságok r.-t., amelyben érdekeltége van a Hitelbanknak és Pierson und Co. és a Lippmann Rosenthal u. Co. amsterdami hűzaknál is — amint értesülünk — a legközelebbi jövőben nagyarányú tökelemelésre készül.

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank igazgatósága közli, hogy e hónap 3-án tartott ülésén megállapította a bank 1922. évi zárszámadatát, amely az 1921. évi 1.894.281 korona és 90 fillér nyereségáhozat hozzáadásával 101.011.938.90 koronára nyereséggel zárul. Az igazgatóság a május 19-ra egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja a bank az 1921. évi 50 koronával szemben részvényenként 120 koronára osztalékot fizessen, továbbá előterjesztést fog tenni a közgyűlésnek az intézet alapítóikének felelőse tárgyában.

A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat dr. Chorin Ferenc főrendi házi tag elnökele alatt ma megtartott rendes évi közgyűlése az 1922-iki üzleti évre részvényenként 300 korona osztalék adását határozta el. Elhatározta továbbá a közgyűlés az alapítóiknek 650 millió koronával való felelőselet ölykép, hogy a részvények névértékét a tartalékalapból 1000 koronára emeli fel, továbbá hogy egyidőre 250.000 darab egyenként 1000 korona névértékű új részvényt bocsát ki, melyekre az elővételi jogot 2:1 arányban részvényenként 3000 koronát a régi részvényeseknek felajánlja. Az elővételi jog f. hó 8-tól bezárólag e hó 17-ig gyakorolható.

A Vármeleg Mezőgazdasági és Iparfejlesztő Rt. Szolnok, közli, hogy 80 millió koronára alapítókéjét 225.000 darab 400 K n. 6. új részvény kibocsátásával 120 millió koronára emelte. A 150.000-ost a régi részvényeseknek ajánlatnak fel 1:2 arányban, darabonként 1500 K-ért, míg a fennmaradó 75.000 darab részvény lényegesen magasabb árfolyamon egy külföldi érdekeltiségre tartatik fenn. Elővételi jog május 9-ig a Magyar Városi Bank és Magyar Jelzálog Hitelbanknál gyakorolható.

A Szikra Magyar Gyűjtőváltó Részvénytársaság közgyűlése elhatározta, hogy a társaság alapítókéjét 20 millióról 60 millió koronára emeli fel. Minden régi részvény alapján 2 új részvényt vehető át darabonként 500 koronáért május 8-tól 15-ig az Angol-Magyar Banknál.

A Corvin Filmgyár Rt. alapítókéjét 80 millió koronára emelte. A 2000 K névértékű új részvények 2:1 arányban 2500 koronáért 1923. május 7-15-ig vehetők át a társaság pénztáránál. (Rákóczi-út 9.)

Az Esztergom-Szászvárali Köszénbánya Részvénytársaság rendes évi közgyűlése az 1922. üzletévre 175 korona osztalékot állapított meg, mely május hó 3-tól kezdve kerül kifizetésre.

A pénzügyminiszter kinevezte a Magyar-Amerikai Bank Rt.-ot az Állami Devizaközpont tagjává. Ezzel kapcsolatban közli nevezett intézet, hogy nem azonos és össze nem tevészendő a Zenkovitz Emil és Társai, Magyar-Amerikai Bank és Pénzváltóintézet betéti társaságai, amelyekkel szemmi közössége nincs.

Szandálok

rendkívül olcsó árban

fehér vászon- és tennis cipők

nagy választékban

JESCO

VII., Erzsébet-körút 36
IV., Kossuth Lajos-u. 2
IV., Kecskeméti-utca 19

Salamander

VI., Andrássy-út 37. sz.
Szeged, Kárász-utca 6
Debrecen, Fiac-utca 22

Kinn vagyok a vízből!
Mert már megürödtem
a Hungáriában

VILÁG EDÉNYÁRUHÁZ R.-T. Napszínház ucca 29. sz.

e heti szenzációja!

1/2 literes . . . 290 K	3 literes . . . 1080 K
1 literes . . . 440 K	4 literes . . . 1450 K
2 literes . . . 720 K	5 literes . . . 1650 K

Üveg- és porcellánárukat legolcsóbban vásárolhat

SZÍNHÁZI HÉT

MR. SMOKING

komolyan mondom haragszom magára, hogy a múlt héten nem beszélt nekem az ifjú hőszerelem házasságáról...

— Nem beszéltem? Hát persze, hogy nem beszéltem, amikor nem igaz. Az elmúlt héten terjedt el a hír, hogy a Vígsházban jeles és fiatal szerelmes színészek, akik csak nemrég nyitották el Rózsahégyi mester iskoláját, elveszi a még jelesebb és még fiatalabb dízsot, akivel a sors a Margit-szigeten összehozta. A hír sebesen elterjedt és szinte utjában eljutott a délkörvessék falúhoz is. No lett itt nagy riadalom, mert kiderült, hogy az ifjú hőszerelemnek már van egy menyasszonyjelöltje, a szép fekete dízs pedig szintén nemokkora berepült a házasság fészékébe. De viszont az igaz, hogy a nagy primadonna, aki nek a férjje angol alattvaló, irt feleségének Budapestre egy hosszú levelet, amelyben bocsánatot kért, hogy olyan régen nem jöhetett Pestre és feleségét meg sem nézte a briliáns operettben, amely már hetvenötödik megy, de hát így, meg így, nincs ideje és a legközelebbi tíz esztendőn belül nem is igen lesz. „Annyi baj legyen” szölt a művésznő és maradt nyugodtan.

— S a másik külföldi feleségével a kis Palásthy Irénnel mi van?

— Palásthy férje Mr. Bartsch elhözta Amerikából a Sally című operettel, amit a Fővárosi Színház fogadott el azaz a kikötéssel, hogy címszerepét Palásthy Irén játssza majd, estenként hatvan ezer koronáért. Palásthy-nak is volt azonban egy kikötése, hogy amennyiben a színház május elsőjéig nem hozza színre az operettet, Ben Blumenhal kétmillió magyar koronát tartozik felette Palásthy Irén kezébe. Marinka a táncosnő szép sikere miatt azonban a Sally nem került színre, mire Palásthy felment a Vígsházba és ott olyan patáliát csapott Roboz direktor iróddájában, hogy csak úgy rengett a ház. A magas céből aztán leszállt művésznő megvezett Roboz direktorral olyan-ként, hogy a jövő esztendő első premijerje a Sally lesz.

— De csak nem igazán Péchy Erzi játssza a primadonna szerepét?

— Bravó. Nagyszerű. Eltáldotta Péchy Erzi tényleg megmarad az Úrnánál és sem az Operaházhoz, sem a Városi Színházhoz, sem a Fővárosi Színházhoz nem szerződött, hanem eljátssza a Kírdy Színházban Nádor—Farág új operettjének, az Elssler Fanninak címszerepét, amely a jövő szezon első operettünnepsége lesz. A Városi Színház primadonnája Kosdry Emmy marad, de Walter Rósi is játszik majd primadonna szerepeket, ha az új igazgató is azt akarja, mert az már bizonyos, hogy Ábrányi direktor karmester lesz az Operaházban, a Városiban pedig vagy Lenket Zoltán, a mostani gazdasági igazgató vagy Sziklai József főrendező ül az igazgatói székre, persze az állam felügyelete alatt. Már arról is beszéltek, hogy Szöllösy Rózsát átviszik a Városiba szubrettnek, mert Tisza Karola nem bírja el a szakadatlan munkát. Szöllösy Rózi azonban, aki az Apolloban primadonna, nem hajlandó szubrettnek elmenni a Városi Színházhoz és így a fírad-

hatatlan Tisza Karola majd jövőre is végigjárhatja az esztendő minden operettjét, amiből jövőre bőven kijut majd, mert az operákat számolják a Városi Színház színpadról és csak az operetteknek jut majd ott hely, amelyek között első lesz a már el is fogadott új Vincze operett, melyből félig-meddig a szerepeket is kiosztották.

— Hogy búcsúzott el Anna Karsovina a Vígsház zenekarával, avvelől tudvalegben nem a legjobb barátságban töltött el három estét?

Pompásan, csak éppen hogy nem csököltek az érzékeny búcsúszavak. Különbözik a szép Karsovinának már követője is akadt Zahler Magda személyében, aki a Pesti Kabaré egyik legutóbbi előadásán oltahagyott csapat, papot, dobogót és lement a színpadról, mert a zenekar lassu tempóban kísérte. Lányi karmester azonban nem tartott beszédet a közönséghez, mint Vincze a Vígsházban, annál kevésbé, mert amikor Zahler Magda látta, hogy a közönség nem tüntet mellette, mint Karsovina mellett, szépen visszafordult a színpadra és tovább táncolt.

— Edes mister Smoking humort... humort...

— Nos jó. Hallja a legújabb vicc, ami a legutóbbi operett-premiéren születte. Az egyik ur, aki az operettet nem látta, megkérdi a másikat, aki jelen volt a bemutatón.

— Mondd kérlek, jó volt a darab?
— Jó.
— Humor volt benne.
— Igen. A szereposztás.

Az én öpöröcs tagyagom

Irtja: Rózsahégyi Kálmán

Kár, hogy ma ért a kitéintetés, nem húsz esztendővel ezelőtt. Manapság, ha néha mégis tükörbe nézek, ott ragyog a sok-sok kis ezüstszál a fejem tetején, homlokomon sok mely árok, az elmúlt drága szép esztendők nyomai. Ha néha mégis tükörbe nézek, (de ma nem, azt fogadom) akkor látom csak, hogy ki lettem, mi lettem, mert bizony istenne nem mondok, kemény gyerek voltam én valamikor és nem egyszer kihuztam ekhos szekeren roskadozó kerekét a kátyuból, amelyet az eső vert az országút végtelen sánijébe. Igaz azt! Végtelen országút!... Hol van ma vajjon az a porszem, amely ránkaptad a székely hegyek között, vagy odafent a Felvidéken? Hol az a porszem és hol az országút végtelenje? Hiszen már ideát Szobnál sorompó áll.

De nini! Mi mindent összebebebebe, amikor magamról kellene írnom... Hát bizony nagyon jól esett ez a kitéintetés. Meg is könnyeztem egy kicsit. Vagy talán csak az a porszem csiklandozta a szememet, ami akkor régen beleesett.

Ille most visszatekintem drága szerepeimre is, amelyek annyi esztendőn keresztül olyan hűek és olyan jók voltak hozzám. Mind-egyiket külön-külön szeretem, édes gyerekeim azok nekem mind, nem tudok választani közöttük. Így vagyok kollégáimmal is. Őket is szeretem, mindegyiket, hiszen annyi esztendő óta tapasztok már együtt azt a deszkát, amelyből egyaránt kinő a jékedye meg a búbanat.

† Csörgő Hugó háromfelvonalos vigjátékát a jövő szezonban bemutatja a Magyar Színház.
* A Várszínház társulata szombaton éjjel új állomáshelyre, Egerbe utazott.

* Hangverseny a Corvin Színházban. A Corvin Színház zenekara Sugár Viktor karmagy vezetésével és Dunst Margit, a Mátyás-templom magánénekesnőjének közreműködésével vasárnap délelőtt hangversenyt tartott. A színház szufolásig meglőtő közönség lelkesen ünnepelte a csengőhangú művésznő énekszámait és a zenekar pompás játékát.

* Lehár Ferencnek már kész az új operettje. Címe: A tubarása. Először Bécsben, a Theater an der Wien-ben kerül színi.

* Virányi Sándor felbontotta szerződését a Renaissance Színház igazgatóságával.

* A Fővárosi Színház a hónap végén mutatja be Lehár „Liebellantanz” című operettjét „Kilencedu korona” címmel.

* Salamon Béla a jövő szezonban a főváros egyik legforgalmasabb helyén kabaréé nyit.

* Harmath Imre és Zerkovitz Béla Aranyhalm című operettjét leköltötté Olaszország számára.

* Az Irodalmi Színház legközelebb bemutatja Sívós Zsigmond „Szerelmi dráma” című színdjátékát.

* Harmath Hilda, a Fővárosi Színház tagja, aki a Blaha Lúza Színházban vendégzerepelt, leszerződött az Úniónhoz.

* A Fővárosi Színház az eddigi tervek szerint az idén nem tart nyári szünetet.

* Radó Sándor, a népszerű komikus Romániába megy vendégzerepelné.

* A Színházgatók Szövetsége eltiltja a színészeket a footballjátékban való részvételtől.

* Három nő soffer tagja van a színtársadalmunk: Petráz Sári, Péchy Erzi és Somogyi Nuszi.

* Salesehi Szigmond, a világhírű baritonista pénteken este a Rigolító címszerepét éneklé a Városi Színházban, Gilda Aquila-Adler Adelinea lesz.

„Mentsd meg a Max und Moritz-okat”

Bécsi színészek Rott Sándorhoz

Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt Bécsben elhunyt a régi nagy esztendő legkedveltebb komikus, Eisenbach, akinek határtalan művészetében épp úgy gyönyörködtek a bécsi spizbürgerek, mint az uralkodó ház tagjai és maga a császár-király, Ferenc József, aki maga is nem egyszer előtárogott az akkor jöhrű Max und Moritz-mulatóba és az inoknító páholyban kerek jékedye kacagott a nagyszerű komikus tréfán.

Eisenbach atén nemrégiben megfogott az örök mosoly és temetésén ott volt az egész Bécs, amely Eisenbachban a régi világ egyik képviselőjét kísérte a sírhoz. A Max und Moritz azóta üres. A székek álmosan állanak sávrulniájukban, nincs jékedye és kacagás s a színészek nyomora jutottak. Most azután alküdtek hozzánk segélykiáltásukat. Rott Sándornak levelet küldtek, amelyben arra kérék, segítse meg őket nehéz helyzetükben és álljon a színpadra Eisenbach helyett.

Rott Sándor természetesen készséggel tesz eleget a Max und Moritz tagjai kérésének és nyári szabadságát feloldozva Bécsbe utazik, hogy az „In Kleiner” című böhözött főszerepét eljátssza és ezzel újra kényeret adjon nyomorgó társainak. Rott Sándor — érdemes felmenteni — bécsi vendégzerepléséért nem kér honoráriumot.

Rott határtalan művészeata hamarosan meg fogja találni az utat a bécsiek szívébe, amely meg fog nylni a nagyszerű komikus előtt, akiről Schildkraut azt írta, hogy a világ legnagyobb kacagatója.

* Bajor Gizl és Aquila-Adler Adelinea fellépte teszi szezonzárássá a Városi Színház keddi előadását, amely a nagyszerű „Tükör” zónés némasjátékot és a „Bohémélet” operát foglalja magában. Holnap, vasárnap délután a „Faust”, jövő vasárnap délután pedig a „Zsidóné” opera van műsoron.

* A Vígsházban e heti műsorában hét-főn, szerdán, szombaton, valamint a következő hétfőn is szerepel a John Gabriel Borkman, Ibsen remekműve. Kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap este a színház nagy vigjátékaihoz, az Ur szelleje kerül színi. Csütörtökön délután az Elefantot ismétlik. Vasárnap lesz a Gloriának, Somogyi Dezső nagyszerű színművének első délutáni előadása.

* „A sárka kabát” egész héten. A Kírdy-színház nagy újdonsága, Lehár Ferenc „A sárka kabát” című operettje a jövő héten minden este színi kerül, Péchy Erzsi, Houthy Hannával, Rákival, Latabárral és a vendég Uravall a főszerepekben. Jövő vasárnap délután „János vitéz” adják 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

* „Sári bíró” bemutatója. Jövő szombaton, május 12-én mutatja be a Belvárosi Színház Möriz Zsigmond vigjátékát, a „Sári bíró”, a főszerepekben Rákosi Szidval, Somlayval, Körmenyvel, Maly Geróval, Borossal és Fülöppel. Vasárnap megismétlik a darab előadását. A bemutatóg a műsor legkedveltebb darabjai szerepelnek. Hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken „Kékszakáll nyolcadik felesége” Somlayval és Titkos Ilonával, szerdán „Az útközön” Németh Juliskával, Báthory Gizával, Somlayval, Gellérttel és Baróttal. Jövő vasárnap délután „A buta ember” adják 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

* Marinka, a táncosnő hete lesz a Fővárosi Operettszínház következő hete is. Minden este a végtelenül mulatságos és érdekes szüvegű és pompás nőtáncban gazdag zenéjű újdonságot adják. Vasárnap délután a Kis prízletet játsszák. Csütörtök délután a színtársulat növendékai előadják a Médi című Schubert-operettet.

* Diadalmas azonban, a Városi Színház nagyszerű újdonsága kédd és péntek kivételével a jövő hét minden estéjén színi kerül Kosdry Emmával és Kírdy Ernővel, a színház ünnepeit vendégével, továbbá Tisza Karola, Sziklai, Horfi és Sik Reszival a főbb szerepekben. Az előadások hét órákor kezdődnek.

* „A tünemény” bemutatóját a jövő hétre halasztotta a Renaissance-Színház igazgatósága a Végülomás rendkívüli sikere miatt. E hét minden estéjén a Végülomás van kitéve, a Tünemény pedig az aztán következő héten kerül színi. Orbók Atilla első egész estét beöltözött vigjátékának főszerepét Simonyi Mária, Virányi, Bérczy, Harsányi, Várnay, Bascsinyi Paula és Horváth Eva játsszák, rendező: Bérczy Ernő.

* Magyar Kékmadar-kabaré az Angolparkban. Egy érdekes színházi vállalkozással bővült Budapest nyári szórakozó helyeinek a száma. Mint értesítünk, az Angolpark egyik helyiségében Újváry Ferenc, a Palace-kabaré igazgatója, az orosz Kékmadar mintájára magyar Kékmadar-kabarét létesít, ahol naponta több előadásban a fővárosi színészek színe-jáva fogja az új irányt szolgálni. E látványos kabarévállalkozás, melynek házi szerzője Harmath Imre, zeneszerzője Hetényi-Heidelberg Albert, nagy érdeklődést váltja Budapest szórakozni vágyó közönsége.

Nyitott tető a Kamarában

A tavasz, mely azelőtt a zárt szórakozóhelyek látogatottságának csökkenését jelentette, ma fokozottan kedvelté tette a Kamarát, mert az ideálisan kellemes nyitott tető alatt a legjobb művészek vette programjára. Így a most műsoron levő Legstébb Afrikában című grandiozus kalandortörténet, melyben a legjobb amerikai színészeknek kívül oroszok, tigrisek, majmok és a vadállatok százaai játsszák a főszerepeket, elsötrangú kiruzsi produkotokt megvalósít hatást ér. Előadások fél 5, negyed 7, 8 és 10 órákor.

* Az Uránia két amerikai filmje — Félvér és a Mély vízek — mindegyike külön érdekesség. A Félvér az exotikus szépségű Fidzi szigeteken játszódik le. Ebben a filmben láthatunk olyant, amit még soha sem láttunk: egy trópusi viliart, az igazi tajfont, amint összeropant házakat és tövéstől tet ki torony-magas palákat. — A másik film a tengerészeti világába vezet, egy búvár feltebél vert érdekes regényrel. Az Uránia e kettős műsora 5, 7, 9 és 10.10 órákor látható.

* A Mozgóképek Otthon nagy műsoráról beszél egész Budapest: „Félvér” (6 felv.) amerikai „Jewel” különlegessége Edith Roberts-el. „Az új tanító” (5 felv.) amerikai életkép. „Az elvesztett feleség” (5 felv.) burleszk vigjáték, Angol Híradó. Mai, hétfői előadások: 5, 7, 8, 10 órákor.

* A Várszínház társulata szombaton éjjel új állomáshelyre, Egerbe utazott.

* A Várszínház társulata szombaton éjjel új állomáshelyre, Egerbe utazott.

Exlikórok
EX Ilikórgyár r.f. Bpest.

Ne vegyen raglánt, férfiruhát, mis nem látta Schnur Henrik kirakatát Rákóczi-ut 15

VASÁRNAPI SPORT

Ausztria-Magyarország 1:0 (0:0)

Az öreg császárváros már régen látott akkora közönséget, mint amilyen ma délután gyűlt össze a Hohe-Warte pályán, hogy tanúja legyen az önmekkedik magyar-östrák-mérkőzésnek. Valaha ezek a mérkőzések az európai futball-hegemónia kérdésének a tisztázását jelentették s az östrák-Magyar meccseknek éppen úgy rajta volt Svájc, Csehország és Anglia ezene, mint a hírek után szorongva várakozó budapesti, avagy a bécsi közönség.

Ma ismét bőve van sportéletünkben, válogatott csapatunk újabb a külföldön néhány mérész előretörést mutatott s mai, östvekedik nevezetű mérkőzésinkre ismét idegenek figyelt a kontinens labdarugó-társadalmát.

Mi is szorongva néztünk Bécs felé és inkább szedett-védett, mint válogatott csapatunktól, de hogy is vártunk volna győzelemt.

Olyan nehezen született meg a magyar tizenegyek csapata, hogy az ember önkéntlenül futballsportunk benső életének mozgató elemeiben keresi a bajok forrásait.

A primadonnák és az előkelő idegenek titkon maradtak s helyettük, bár kisebb klasszusú, de lelkesedéstől átfutott játékosok állottak a magyar kapu elé, hogy temperamennumuk, szívósságuk és győzelmekkel járó szerencsésük maguk felé a győzelmet jelentő szerencsét.

Hiába való volt azonban a magyar fiúk minden igyekezte, Hírzer és Braun a gyenge csatársort nem tudta magával ragadni, győzött a jobb technika, az östrák stílus és a pontos ösztátek.

A mérkőzést elvesztettük s ezzel futballsportunk ismét egy lépcsőfokkal hanyatlott vissza.

A játékosok

Magyarok

A magyar csapat kapusa volt a mezőny legjobb embere. Váloságos szonolp-rodokció számba ment, amit teljesített és az östrákok meleg elismerő rokonzenévt biztosították magának. Fogl II. és Fogl III. jók voltak, kitért magáért Hájós fedezet is. Praha a mezőny egyik legrosszabb játékos volt. Kerész csak az első 10 percben mozgott, Braun és Takács elég agilisnak ígértek, de a Hírzer-Weiss-szárnyak semmi sem sikerült.

Östrákok

Az östrák kapus közepes footballtalentum, a bekkék azonban elsőrangú klasszist képviseltek. A halveser nem zavarta a magyar flukat munkájukban, a csatársor mozgékony, de lövőképességük klasszistalan.

A meccs

Az I. félidő

Nap ellen kezd az östrák csapat. Tempóval robot a csatársor a magyar kapu felé, de fedezetorunk könnyen szeli le a támadást. A harmadik percben Kerész II. hibájából az östrákok igen előnyös helyzetbe kerülnek. Fogl II. azonban a helyén van. Braun letűnéséből Hírzer az östrák kapu mellé lövi a labdát. A játékba került footballt Urik a kapu felé lövi. A támadást tovább folytatja Takács és az östrák kapu mellé lövi. Utána az östrákok támadnak, Fogl II. megállítja őket és a labda Hírzerhez kerül, aki az östrák kapus kezébe lövi. Rögtön rá Urik a kapufára lövi. Majd az östrákok támadnak és Kannhauer a magyar kapu mellé jutatta a labdát. Fogl II. hibájából az östrákok újra erőre kapnak, de Fogl II. javított hibáját, Braun és Takács szép összáttékkal az östrák kapuig jutnak és Takács lépcsényi távolból a kapu mellé lövi. Takács, hogy korrigáljon, szép akciózt kezd, de az östrák kapu előtt beadott labdáját az egész csatársor elhárította. Ezután változatoss mezőnyjáték folyik. Egy félcsébb helyzetben Praha a 16-os vonalon kívül faullt, mire a bíró teljesen érthetetlenül II-est lövi. Wieser gyenge lövést kapusunk könnyen véd. Utána lanyha játék folyik a a féldő végéig.

A II. félidő

magyar támadással kezdődik. Hírzer kitörést Weisz elhárítja, az östrákok lo-

valnak, de Wieser lövést Ansel kivédi. Ettől a perctől kezdve a magyar fedezetor teljesen összemlik és az östrák támadásoknak nem tudja újat állni. Az östrák csatársor bravuros támadásokat produkál, akitől azonban megtörnek a Vogl-férőkon. A 33-ik percben Schwatoschnak sikerül áttörnie követve a védelmünket és közvetlen közelből gólt lö a magyar kapu jobb alsó sarkába.

A magyarok ezután minden elkövetnek a kiegyenlítésre, de eredményt már nem tudnak elérni. Urik nem vált be a center helyén, a szárnyakat nem tudta mozgósába hozni. Egyedül Braunnak és Ansel kapusnak köszönhető a nagyobb gólaránya vereség elkerülése.

- TTC-Postás 1:0 (1:0).
- BEAC-EMTK 0:2.
- NSC-Husos 3:2 (3:1).
- Testvériség-VII. Ker. 5:1 (3:1).
- UTSE-KAOE 2:2 (0:0).
- 33FC-BTK 1:0 (0:1).
- BAK-ETK 1:0 (0:0).

Országos bajnoki kardívó verseny

Az 1923. évi bajnoki kardívó-verseny ma megtartott döntőjébe a holland vilók közül egyedül de Yang kapitány, Európa múlt évi bajnoka került be, de világlaszusú vilvóink között érvényesülni nem tudott s meg kellett elégednie a 9-ik hellyel, az első és második helyért Posta dr. és Garay között holtvorseny volt, ugyszintán a harmadik, negyedik és ötödik helyért is.

Az eredmények a következők:
1. Garay 7 győzelem. 2. Posta 7 győzelem. 3. Székely 6 győzelem. 4. Terstvánszky 6 győzelem. 5. Mészáros 6 győzelem. 6. Schenker 4 győzelem 7. Gyikais 4 győzelem. 8. Tóth Péter 3 győzelem. 9. De Young 1 győzelem. 10. Dunay 1 győzelem. Dunay lemondott.

Birkózó bajnokságok

A magyar birkózósport színe-java gyűlt össze ma délután a postások lövőversenyért pályáján, hogy résztvegyen a magyar bajnokságért folyó küzdelemben. A husz-husz percig tartó küzdelemben birkózóink hatalmas fejlődésű tettek bizonyoságot, s minden egyes mérkőzés igazi élvezetet nyújtott a nagyszámú közönségnek.

Nagy meglepetést keltett Varga dr. nak, a magyar világbajnoknak Szekely-vel való elődöntőben küzdelme, valamint a 21 éves Badovetz-nek klasszusszép-ségű birkózása. Az FTC fiatal atlétaja a nehézsúlyú jövő bajnoka s benne birkózóportunk egyik olimpiai győztes reményesét ismertük fel. Fehér most is kitűnő formában van, minden ellenfelet percek alatt dobta, s az időlejt 26 perccel alatti megérdemelten vitte el.

- Légsúlyban: Első Aron, második Eldélté, harmadik Bóg.
- Pehelysúly: 1. Fehér, 2. Srank, 3. Molnár.
- Könnyűsúly: 1. Keresztes, 2. Matura, 3. Fekete.
- Kisközépsúly: 1. Miskey, 2. Erdélyi, 3. Meister.
- Nagyközépsúly: 1. Deák, 2. Büky.
- Nehézsúly: 1. Varga, 2. Badovetz, 3. Szekely.

Atlétika

Király nyerte a 15 km-es futóbajnokságot, Kulcsár feladta. - Jő eredmények a szövetségi kezdőversenyben.

Kaput nyitott ma az atlétika is s a Margitszigeti pályán megrendezte a tavaszi szezon első versenyt, ameyen a Magyar Atlétikai Szövetség 15 kilométeres futóbajnoksága is elődöntésre került. A pihenő felé közeledő futballsportról az érdeklődés már a salakpályákra terelődött s a mai verseny szépségű közönsége, valamint a versenyzők tömeges jelentkezése tartalmaz és értékes szórakozást az elődöntőnek.

A 15 km-es bajnokság favoritja Kulcsár volt, akitől 51 mp.-en belüli időt vártnak. Papir szerint másodiknak Csekey, vagy Király, esetleg Steiner Pál jöhetett volna számba is, akikhez harmadiknak Csibay esélye állott legköze-

lebb. A verseny azonban meglepetést hozott, a nem váltó erk nyomultak fel a bajnokság második és harmadik helyére. Kulcsár, aki kezdetfől gyors ázopon igyekezett s reményt nyújtott a régi rekord megdöntésére is, a felpályán szurást kapott és a küzdelem feladta. Ugyanaz a sors érte Steiner Pált is. Első Király lett 53 perc 37.2 mp.-cel, második Hrenovszky (Csillaghegy) 57.30.2 mászenyő, Ipolyi 59 p. 6 mp. Műtán 58 mp.-en belül az első két helyezetlen kívül senki sem futott, időfmet senkise nyert.

A kezdőversenyen az ifjúság ismert-nevű versenyzői is résztvettek s küzdelmük tavaly óta szép fejlődést mutat.

A verseny eredményei a következők:
100 m. síkfutás: 1. Boross (MAC) 11.5 mp. 2. Vattay (KAOE) 11.8 mp. 3. Vándor (ETC) 12.5.

1000 méteres síkfutás: 1. Bejczy (MAC) 2 perc 47.6 mp. 2. Zoltány (KAOE) 2 p. 47.6 mp. Bejczy elkecserezték küzdelmet viv Zoltány azonban nem enged s Bejczy a győzelmet a szalag előtt csak felső testének bedobásával ér el.

8. BMagaszty. 1. Muskát (MTK) 168. 2. Kétyáni (MTK) 163. 3. Kékényesdy (LASE) 158.

Súlydobás. 1. Adorján (MAC) 11.65 m. 2. Komor (MTK) 10.31. 3. Kralovdinsky (MAC) 10.30 m.

4x200 m. statívverseny. 1. MAF. 2. MTK.

Kerékpár-

5-szür 20 km-es staféta-verseny

A gödöllői országoton a honvédelmi miniszterium vándordíjért megtartott staféta-verseny ismét a Világosság KK nyerte meg. Az országtúli versenyek legklasszikusabb küzdelemben 24 csapat vett részt a s tavalyi védő, a Világosság - Rusovszky-Danbó-Szilágyi-Szedesnyit összállított csapata könnyen végzett a tíz kilométerig előnyben levő MTK: Horváth-Velvárt-Buzási-Mazák és Dénes-alkotta csapat fölött.

Az MTK 10 kilométerig döntő fölényben volt, két teljes perccel hagyta maga mögött a Világosságot, a váltásnál azonban Buzási rosszul indult s az alkalmatlan pályán a Horváth és Velvárt révén szerzett előnyt elvesztette. Hiába próbált Dénes ismét előtrötni, Szedesnyit már nem tudta befogni. Így az értékes vándordíj másodsorzi győztese a Világosság. Második MTK, harmadik a Jóvarátok klubja, negyedik az Edison lett. Az FTC jóképességű csapata sem tudott a gödöllői országtúli megbirkózni a kegyetlen volt a hatodik helyre beérni.

Lóspport

Alagi versenyek

Vérőntényes, gyönyörű időben, roska-dózt trübiünk és az emberköltő feketélő nézőter előtt kezdődtek a Magyar Lovagolyt tavaszi meetingjének versenyei. A legelőrebb trüfirók sem emlékeznek ilyen rekordlátogatottságra Alagon. A küllönvonatok csak egy ontották a túrlátogatókat s a nyugati pályaudvar peronja olyan ostromnak volt kitéve, hogy kétfélen is el kellett zárni a peront, mivel a küllönvonatok lépcsőin is lógtak az emberek. Szép mezőnyök álltak a startmasina elé, 4 favorit inaldt át győztesen a előn, szóval a sportszámek ilyen lehetnek előgedve az eredmények s a letűző forró napugarak a versenyek után kevés tartó játékokat kísérték hazafelé.

A 2 réval velörtől óriási favorit, Saint Luc versége keltett csak óriási meglepetést, amely a Váci-díjban legelő-ször volt megverve s mint rossz harmadik kullogott át a célvonalon. A Milenniumi-díjban Balbinus o futás után megszabadult egy ellenfeletől s a nagy díj második favoritjának ezek után nincs keresni valója a versenyben. A nap főszámában az Egyesített Nemzeti és Hazárdíjban hat lovat nyergeltek fel. F. Béla bécsi végig megőrizte favorit pozícióját, kivülé még Felkeő s Podesta iránt nyilvánlított meg érdeklődés. F. Béla bécsi be is váltotta a hozzáfűzött reményeket, míg Felkelőnek és Podestának az utolsó helyek kétes dicsősége jutott osztályrészül. E versenyben start után néhány száz méterig egy vonalban halad a mezőny, majd Ebrédy Magyar szökik a frontba. A távnl F. Béla bécsi elcsúsz a vezetés mellett és igen könnyen három és fél hosszal nyer. A végén jövő Classicus a második helyet is elveszi s a teljesen kifáradt Ebrédy Magyarót. Az utolsó futarban a réas és istállófogadással is támogatott Baját a végig vezető Nimfa könnyen megelőzte a célban.

Fehér holló nyugatalankodása sokáig késleltette a startot s végre is rosszul került el a gátlól.

A részletes eredmények ez:
I. L. Ricsay (4) Szabó L. II. 2. Peresz barna (4). 3. Saint Luc (2 r.). F. m. m. Luffajár (6). Lord New (3 r.). 5 h. 2 1/2 h. Tot.: 200:860, 380, 360. II. 1. Fulgran (1 1/2) Vondra. 2. Vae Victis (4). 3. Amast (6). 4. Morgó (10). F. m. m. Veszprém (4). Szivtelon (10). Bival (12). Barba baba (12). Toronyör (8). Ordas (6). Dongó (3). 1/2 h. nyh. Tot.: 200:320, 320, 440, 1040.

III. L. F. Béla bécsi (1 1/2) Schejbal. 2. Classicus (10). 3. Ebrédy magyar (3 1/2). 4. Argos (4). F. m. m. Felkeő (3). Podesta (3). 3 1/2 h. 1/2 h. Tot.: 200:400, 380, 700. IV. J. Cromwell (p) Szokolai. 2. Vipidai (4). 3. Anyukám (4). 4. Csapodár (8). F. m. Felső ücses (10). Bergfriede (4). Adoma II. (14). Merengő II. (100). 3 1/2 h. 1/2 h. Tot.: 200:420, 240, 300, 300. V. Josna (3:10 r) Vondra. 2. Neseit Oceanus (3). 3. Loránt (2). 4. Ferrario (12). F. m. Pántlika (20). Szorény II. (4). Fejh. 2 h. Tot.: 200:500, 240, 320. VI. 1. Nimfa (6) Hofbauer. 2. Baja (8:10 r). 3. Főregőz (3). F. m. Katia (20). Mönchsberg (5). Fehér holló (5). Nagykör (10). Katica Bogár (25). 1 h. 1 h. Tot.: 200:1980, 300, 240, 260.

Relvárosi selyemvásár

Budapest IV, Ferenciek tere 4
Mindig a legolcsóbb!

NYÁRI ORFEUM

(EZELŐTT CASINO DE PARIS)
Hermina ut 65. Angol park mellett

Ma este 10 órakor
A nagy varieté megnyitja műsorban fellépők:

Lieszkouszky és Mádassy
A m. kir. Operaház volt első táncosa
Fümlabalerinája

3 Veres 3 Moll és Gerl
amer. szórnyművészek megadán táncoktató
MARIETTA és CALIGARI
ének- és tánc-zeneműveket

Azonkívül még számos bel-és külföldi attrakció
Az előadást STEINER ERŐS kiváló művész-
zenekara kíséri

Ma, hétfőn reggel 6 órakor záróra

CIRKUS

Naponta este 7/8 órakor
és este 10 órakor, Vasár-
naponként 11 órakor

Szenzációs
nagy műsor

CERCLE DES ÉTRANGERS

VII. Erzsébet-körút 53. sz. Telefon-
szám József 78-22. Igazgató: Kádár
Miklós. Zonakarvezés: Csóka Béla

A felülmúlhatatlan májusi műsor

Bonny & Freemann
amerikai ének- és tánccentrikusok

Lg & Lolotte Fiene
énekesnők

**Freddy-Ford's
Funny-Folk's**
a hírneves amerikai vokalisták

Eredeti Les Fignis
a flégmatikusok

Ardea és Karnecky
a legújabb táncok
bemutatója

Frida és Willy
Tánc: Csoda! Fré!

Dave Johnson
stopp-fenomen

Ezen-
kívül 15 szám

**Breithart
műsor**

Csóka Béla
vezeti

Elsőrangú
francia konyha

Eldőné után a
közönségdíjat

Feljelő szerkesztő: Dr. ELEK HUGÓ
Kiadja: "Hétfői Napló" lapkiadóvállalat